

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

IRÁDÉKOK:
4-hetében postás sor egyenként 30 fillér.
minden következőnél 15 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetemen
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 102

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, június 18.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Egy miniszter bukása.
- Szép kis színház.
- Belügyminiszter mint forgalmi akadály.
- Miért lettem artista?
- A t. Házból.
- Az aradi tisztviselőtelep új terve.
- Lopással vádolt urlasszony.
- A király az ausztriai diáksztrájkáról.
- Költözik a közös-konyha.
- Hogy vakáclóztak a színészek?
- Az új hadtestparancsnok aradi regénye.
- Két miniszter kudarc.
- Vitriolmérénylet.
- Kossuth-bankók a császárszülemlumon.
- Tárca: Lujza. Írta: Lengyel Géza.

Egy miniszter bukása.

Arad, június 17.

Günther, az igazságügyminiszter megbukott. Áldozata annak a politikai kardcsörtetésnek, amely az utolsó időben Magyarországon olyan kedvelté vált a miniszterek között. Amikor valamely törvényjavaslaton szépséghibákat fedeznek föl, azt kifogásolják, a miniszter tárcájára üt s azt mondja: a javaslattal áll vagy bukik. Wekerle az adóreformmal áll vagy bukik s ugyanezt teszi a szeszadó-törvényvel: Andrassy a plurális választói joggal, Darányi az új börtörvényvel, amely fölött a napokban Kossuth Ferencsel összeütdött. Günther, a mágnások és kitanult politikai bandavezetők közé tévedt közjogász és sztenografus, alkalmazkodott az előkelő szokásokhoz. A végrehajtási novellával állt vagy bukott — s amint a következők mutatták, inkább bukott, mint állt.

Érdemes erről a szokásról is néhány sor helyet lekötöni. A valóságban fölösleges kijelentés, mert minden miniszter megbukik, ha valamely javaslatát a többség leszavazza. Mégis, ez az aláhuzott kijelentés végtelenül megalázza a parlamentnek jogát, állítólagos szuverenitását. Az a mód, a hogy a törvényjavaslatokat most a parlamentben tárgyalatják: „csak így és nem másképp”, — fölöslegessé teszi a parlamentet. A miniszteriumból egyenesen a Törvénytárba lehet küldeni a paragrafushalmazokat, legalább nem vesztegetnek időt vele. Günther még messzebb ragadta a kormánygögg. „Majd ha te leszel miniszter, akkor csináld másképp”, — mondotta tegnap egy képviselőnek, aki a végrehajtási reformot kifogásolta. Pedig a törvényeket mégse a miniszter csinálja, hanem a parlament és ha ez ma csak forma szerint van is így, egy miniszternek nem szabad azt meghazudolni.

Az igazságügyminiszter bukása majd olyan, mint Khuen-Héderváryé. Ezt a képviselőház nyílt ülésén szavazták le, azt csak a többség pártértekezletéből küldték állandó nyaralásra. Ha részt vett volna a konferencián, akkor a shakespearei mondást lehetne rá alkalmazni: bement az igazságügyminiszter, de mint igazságügyminiszter nem jöve onnét ki. Így csak odahaza történt vele a változás, a melyet ma kétségtelenül tagadnak, de a mely rövid idő alatt eléri a nyilvánosságot.

S bukásának nem ad szelid, rokonszenves fényt az, hogy egy „szociális reform”-nak lesz áldozatává, hogy a „kis emberek” érdekeinek védelmében hullott el.

Hiszen a kis emberek, a szegény existenciák belébetegedtek volna, ha őket ezzel a reformmal agyontámogatják. Szépen cseng az, hogy a kétezzer koronán alul való fizetéshez nem nyulhat a végrehajtó; de a mikor ez egyszeriben hitelképtelenné teszi a védett embereket. Azt is könnyű mondani: jobb is, ha nem adósodik el a hivatalnok, a szegény ember. De amikor a hivatalnok és a szegény ember ezen túl van már! Ha a hitel igénybevételétől egyszerre megfosztják, ugyanoly zökkenést jelent nála, mint ha a morfium élvezőtől is egyszerre veszik el a zsibbasztó szert. Ha a hivatalnokot megakarják menteni a hitelezés örvényeitől, akkor elsőbbségben is gondoskodják az állam a tisztviselői adósságok konvertálásáról. Csak így lehetnek a tisztviselők abban a helyzetben, hogy ne legyenek továbbra a hitel morfinistái.

Ugyanigy van ez az egyéb érdekelt osztályokkal, amelyek ma még hitel nélkül nem élhetnek; minden erőszakos intézkedés, amely a hitelüket nyirbálja, beteggé sebezheti őket. Irószobában, könyvek között született reform volt ez, amelyet az első nap, amint friss levegőre jutott, beteggé hervasztott.

Günther megy. Nevezetes, hogy a koalíciós miniszteriumon a második rész ugyanegy ponton nyílik. Az igazságügyi székben a második csere esik, a többi bársony-ülések azonban megdönthetetlenek. S Günther távozása nem változtat a koalíciós minisztérium színén. Szürke hivatalnok volt ő, aki kötelelességszerűen átvette Polónyi igazságügyi hagyatékát s vele együtt a korai mulás fátumát. Utódja,

Lujza.

Írta: Lengyel Géza.

Az udvaron gyerekek nyüzsögtek. Egyszobás lakások, ágyrajárók, albérlők gyermekei, soványak, éhesek, kócosak és mosdatlanok. Nedves, hideg téli napokon is kint ugrált, táncolt, visított a lármás hadsereg. Néha meghuzódtak a széles kapualjában, leültek a hideg kőre, szoroson egymás mellé és melegedtek. Homályos délutánokon, mikor a sötét lépcsőn jöttem le, majd felbuktam bennük. Itt ismerkedtem meg Lujzával.

Lujza hét éves volt és a gyerekhad leányrészének hallgatagon elismert vezére. Télen nem lehetett látni, hogy milyen vékony. A dereka ócska nagykendőbe volt bekötözve roppant vastagon. Valami borzasztóan megkopott szoknyafélet a földön hurocalt maga után, mindig szaladt és minden lépése hangosan koppant, mert ha nem az anyja, hát legjobb esetben a bátyja formátlan cipőjében mozgott előre-hátra a lába. Mindig szaladt és mindig beszélt. Apró arcocskájából szinte kiugrott két nagy szeme. Talán vidám is lett volna, ha nem lett volna néha napokig éhes. Mikor az anyja nem járt mosni, Lujza nagy poharakban hordta neki haza a pálinkát. Addig hordta, amíg elfogyott az utolsó krajcár is. A mosóné ilyenkor két napig is otthon feküdt, míg ki nem aludta a

mámort, Lujza pedig napjában egyszer evett, délben, a népkonyhán. Ha meglátott, két krajcárt kért tőle és zsemlyét vett. Vágtatva, kopogva szaladt az utcasarokra és melléhez szorítva, széles arccal, nevető szemekkel hozta a kincset, a zsemlyét. A gyerekhad tátott szájjal nézte. A tekintetükben nem volt irigység, csak tisztelet, végtelen tisztelet. Némelyik nagyot sóhajtott. Lujza pedig beléharapott a zsemlyébe és diadalmasan nézett körül.

A tél nagyon hosszú volt és a mosóné sokszor élt pálinkán. A gyerekek csendesedtek és egyre több ócska rongyot szedtek magukra.

— A mamám megint nem ment a gyárba, — mondotta panaszosan egyik is, másik is. Többnyire így: a mamám, mert az is hozzátartozik a külvárosi gyereksorshoz, hogy a legtöbbnek csak anyát adott a végzet.

Lujza megvárta egy délután, a lépcső korlátjához támaszkodva. Mögötte fázva huzódott meg négy-öt öklömnyi apró leány.

— Bácsi, — kérdezte lelkenedezve, elfulladva Lujza — igaz-e, hogy valahol ingyen adnak kenyert?

— Igaz, — mondtam — ez az ingyenkenyér bolt.

Lujza ajkáról még hangosabban tolokodott elő egy másik kérdés:

— A Weisz azt mondja, hogy tejet is adnak.

— Azt is, de azt máshol. Az messze van.

A Lujza háta mögött sokat jelentő pillantással nézett össze két gyerek. A harmadik ökölrel tanította meg őket. Kimondhatatlan reménykedés, boldog izgalom szállta meg az egész társaságot. Utcán nevelkedett vad, kóbor ember-csemete létükre hamar megértették, merre kell menniük. És gondolkodás nélkül vágott neki az egész társaság az estének, a városnak, mentek hódító hadjáratra, kenyér, meg tej után.

Másnap megint várt Lujza és felszólítás nélkül pontosan beszámolt az eredménnyel. Kenyeret kap ak, két nagy darabot, egyiket a bemenetnél, a másikat amikor hazaindultak. Tejet azonban csak az kap, aki bögrét visz. A társaság valóban fel volt fegyverkezve most már bögrékkel, csuprokkal, ócska findzsákkal. Az örömhír bejárta az egész udvar gyereknépét és kora délután minden nap hosszabb sorban indultak a gyönyörűség forrása felé.

Jólét, boldogság napjai következtek, csak a hideg harcolt velük kegyetlenül és az ócska ruhák koptak, foszlottak.

Azután kitavaszkodott és a hol sáros, hol poros utcára vonult ki a tömeg. Lujzát sokáig nem láttam, csak a beszéde, a hangja hallatszott ki messzire az állandó zsvajból. A gyerekek azonban híreket hordtak és elmondották,

akárki lesz. az örökséget ugyanigy veszi át, sajtóreformostul, egyebestül együtt. Legfőleg a végrehajtási novellát hagyja ki belőle. Mégis, a bukásnak van valami erkölcsi oldala, valami értékes része. Az első eset, amely reményt ad arra, hogy még a koalíciós miniszterek törvényjavaslatainak sorsa sincs biztosítva a véletlenek ellen és hogy ha azok oktalanságot hoznak, még a többségi fegyelem mellett is megeshetik, hogy egyik-másik vissza kerül a semmiségbe.

„Szép kis színház.”

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Budapest, június 17.

A címül választott „szép kis színház” — amint a szíves olvasó már sejt is — a képviselőházat jelenti. Molnár Jenő jellemezte így ma a parlamentet. Ez a képviselőház meg is érdemli ezt. Valóságos színházi előadás van ott naponként. Ma például az egyik előadót alig találták meg, az ülés végén pedig kétszer is föl kellett függeszteni a tanácskozást, s még akkor se tudtak annyi képviselőt összeszedni, hogy határozatképes legyen a Ház.

Különbö a függetlenségi pártban tegnap kezdődött plotaforradalom eredményeivel a mai ülés szolgált. Tegnap elhatározták, hogy a kormány kényszerítik a népszerűtlen végrehajtási novella visszavonására. Ez ma apró zajjal s csekély izgalmal meg is történt. A dologról természetesen sok szó esett a folyosón is.

— Gúnyhergulyást ettünk! — beszélték vígan a képviselők.

Kérdéses azonban, nem fekszik-e meg ez a csemege a gyomrukban?

Mivel a mai napirendre a végrehajtási novellán kívül csak a kérvényeket tüsték ki, valószínűleg hamar végződik a mai ülés. Holnapután már a szeszjavaslatot tárgyalják.

Az ülésen Iusth Gyula elnökölt.

Wekerle Sándor: A belügyminiszter bejelentette Mérges pusztának Pestvármegyéből Csongrádmegyébe áthelyezéséről szóló jelentést. Ezután elfogadták harmadszori olvasásban a tegnap letárgyalt törvényjavaslatot.

hogy megint ura akadt a mosónénak, géplakatos, jól keres és nem is nagyon veri. Egy hirtelen jött tavaszi zápor beszorította a kapu alá. Lujza egész táborával ott hancuzott már. Mikor közéjük jöttém, egy kicsit abbahagyták a lármát. Lujza előttem állott és nézett hol a földre, hol rám. Illeggette magát, azt láttam, de nem tudtam, hogy miért. Én a záport bámultam, türelmetlenül. Hirtelen leguggolt Lujza, lehajolt a földre és gyors mozdulattal megcsókolta a cipőjét. Nagyon mulatságos jelenet volt, de a gyerekek nem nevettek. Ugy néztek rám, meg Lujzára, mint akik nagyon természetesnek tartják a történeteket. Lujza pedi felállt, széttárta a karjait és boldog mosollyal — nem láttam még a zavarátalan, a teljes boldogságnak hasonló kifejezését — áradozva mondotta:

— Még sohasem volt cipőm!

Valóban durva, vastag fekete cipő, de új cipő, az ő számára vásárolt cipő szorította ócska csónakokhoz szokott lábait. Kurta életében az első cipő, az első teljes boldogságnak. Az arca, talán a téli tejkurától, meggömbölyödött, tisztán, vidáman csillogott a szeme, a műértő gyönyörűségével szemlélte még mindig előretolt lábait. A gyerekek, a mezitlábosok, az ócska-cipősek határtalan áhitattal tekintettek reá, mint az olyan emberre, aki teli jogos reménységgel, megérdemelt sikerrel indul egy sokat ígérő pálya felé.

(A nehéz javaslat.)

Következik a végrehajtási eljárás módosításáról szóló törvényjavaslat.

Wekerle Sándor miniszterelnök indítványozza, hogy a javaslatot ne tárgyalják érdemben, hanem sürgős jelentéstétel végett utasítsák vissza az igazságügyi bizottsághoz. Indítványát azért okolja meg, mert a Ház tagjai közt súlyos aggodalmak merültek fel. Az észrevételek külön törvényalkotás anyagát fogják adni.

Nagy György ellenzi az indítványt. Az indítvány imparlamentáris. (Nagy zaj.) A függetlenségi balpártot kizárták a bizottságtól, ott nem fejthet ki működését. Kéri, tárgyalják azonnal a javaslatot.

Lázár Pál: Ha nem vagy bizottsági tag, mint képviselő befolyásolj a javaslatba.

Fenyvessi Soma: Majd beszélhetsz 3 nap múlva a javaslathoz.

Nagy György: Folytonos zaj között azt bizonyítja, hogy Wekerle javaslata imparlamentáris.

Elnök: Figyelmeztett, hogy Wekerle indítványa parlamentáris.

Nagy György: Kéri az indítvány mellőzését.

(Szép kis színház.)

Az elnök: Az előadó ur kíván szólni? (Felkiáltások: Hol az előadó? Hisz nincs a helyén!)

Hoffmann Ottó: Igazán mulatságos! Nincs előadó!

Bakonyi Samu: Jelentkezlek.

Elnök: Kérem, tessék elfoglalni a helyét. Hiszen tárgyaljuk a javaslatot! Ennek a formasszerűségnek eleget kell tennie. (Derűtség.)

Molnár Jenő: Szép kis színház!

Bakonyi Samu: Elfoglalja az előadói székét és ki-eleni, hogy nem kíván szólni.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Az előtte szóló kényelmesen elmondhatta volna minden aggályát, mert hiszen az én indítványomat még nem fogadták el. A bizottság tárgyalásában is résztvehet a képviselő ur.

Nagy György: De nincs szavazati joga. (Nagy zaj.)

Wekerle Sándor: Aki jogokkal akar élni, először is ismerni kell jogait. Visszautasítja azt a vádat, mintha ők imparlamentáris módon járnának el.

Bozóky Árpád ellenzel az indítványt. Ugy látszik, az igazságügyi bizottság nem fedezte fel a javaslat hibáit, főleges tehát hozzá visszaküldeni. Azt indítványozza, hogy az osztályokhoz utasítsák a javaslatot.

Nagy György félreértett szavait igazítja helyre. Nem ő, hanem a miniszterelnök nem érti a házszabályokat.

Elnök: Ne tessék eltérni a tárgytól.

Nagy György: Majd lesz alkalma be igazolni, ki ismeri jobban a házszabályokat.

Bakonyi Samu: Visszautasítja a támadásokat. Tudja a bizottság ennek a törvényjavaslatnak a fontosságát. A javaslatot az igazságügyi miniszter nagy lelkiismeretességgel és hozzáértéssel készítette. Ha vannak a részleteknél kívánságok, ezek nem lehetnek ilyen illojális invesztívák alapjai.

A Ház elfogadta a miniszterelnök indítványát s levette a napirendről a végrehajtási novellát.

(Interpellációk.)

Elnök: Megállapítja a pénteki ülés napirendjét s arra kéri a szeszadójavaslat tárgyalását.

Wekerle Sándor: Régebbi interpellációkra felel. Először Nagy Dezsőnek a fővárosi lakásinségről szóló interpellációjára felel. A lakások drágulásának a pénzdrágaság s az építési anyag árának emelése volt. Hozzájárultak a munkásmozgalmak is. A kormány a bajok láttára elhatározta, hogy maga épít munkáslakásokat s ezeket bárbe adja a munkásoknak igen mérsékelt bérért. Más bérlakásokat építeni a kormány részéről nem volna célszerű. Ezt az automatikus társadalmi tevékenységre kell hagyni. A téglák árának lenyomására a kormány megiette már az intézkedéseket. A kormány emellett a munkásviszonyok terén felburjánzott visszaéléseket fogja fokozatosan megszüntetni. A gyárakat munkáslakások építésére általában nem kötelezheti. Az állam mindent megtett a

maga részéről a budapesti lakásdrágaság megszüntetésére.

Nagy Dezső: Tudomásul veszi a miniszterelnök választását s köszönettel emlékezik meg a munkáslakások építéséről.

(A kitüntetések ellen.)

Nagy György interpellációjára kerül ezután a sor.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A képviselő ur az ellen kér intézkedést, hogy a Ház tagjainak kitüntetések adassanak, mert ebben ő jutalmazást lát. Ez nem jutalmazás, ez nem ajándék s különben is nagyon ritkán fordul elő az ilyen kitüntetés. Arra nem vállal kötelezettséget, hogy az ilyen kitüntetések be-szüntessék.

Nagy György: Nem veszi tudomásul a miniszterelnök választását. Hivatkozik Mária Terézia korabeli időre, amikor szintén ilyen kitüntetéssel befolyásolták a magyar nemeseket.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Akkor a kitüntetés adományozással járt, most pedig díj fizetéssel.

Nagy György: Arra utal, hogy az emberi hiúság erősebb sok esetben mint a vagyonszerzési vágy.

(Az özvegyek és árvák.)

Az állami tisztviselők, altisztek és szolgák özvegyeinek és árváinak a látásáról intézkedő fejezet módosítására vonatkozólag Nagy György által beadott interpellációra válaszul ezután a miniszterelnök.

Wekerle Sándor kijelenti, hogy a kormány ezzel foglalkozik és az 1908. évi költségvetésbe már erre be is van véve egy összeg. Kegyelmi uton már eddig is sok kérést intéztek el a téren kedvezően.

Nagy György: Örvend ennek, mindazonáltal azt észleli más oldalról, hogy a kormány nem intézi el olyan gyorsan ezt az ügyet, mint a katonatisztek özvegyének nyugdíját.

Wekerle viszonzválasza után a Ház a választ tudomásul vette. A miniszterelnök ezután választott még Bozókynek egy régebbi jelentéktelen interpellációjára, ezután pedig újabb interpellációk következtek.

Bozóky Árpád: A kunszentmártoni néplakolák miatt interpellálja meg a kultuszminisztert.

(Egy kis büntetés.)

Hoffmann Ottó: Kéri a Házat, hogy a nagy részvétlenségre való tekintettel interpellációját szombaton mondhassa el. Az efelett való határozathozatalhoz azonban kéri a Ház határozatképeségének megállapítását.

Nagy Ijedaem támadt ezekre a szavakra és Návay, az elnöklő alelnök megállapítja, hogy a Ház nem határozatképes és az ülést negyedóra felfüggeszti. Nagy lőtás-futás keletkezett erre. Telefonon, kocsikon hajszolták a képviselőket és mikor eltelt a negyedóra, Návay megnyitotta az ülést és újból konstataulta, hogy a Ház nem határozatképes. Elrendeli ezért a házszabályok alapján a névsor felolvasását. A képviselőket ezt mindenáron szerették volna megakadályozni és öt perc szünetet kértek. Návay azonban rájuk szólt:

— Semmi szünet! Jegyező ur olvassa a névsort!

Hozzákezdtek a névsor felolvasásához. Tíz perccel két óra előtt kijelentette Návay, hogy a távollevők névjegyzékét a legközelebbi ülésen fogják felolvasni, az idő előrehaladottságára való tekintettel ezután az ülést bekezesztette.

TANÜGY.

(—) Az ujszentannai háborúság. Lulay Mihály volt ujszentannai polgári iskolai tanító, akit Aradvármegye közigazgatási bizottsága fegyelmi büntetéssel sújtott, levelet írt, amelyben a vasárnapi lapunkban megjelent cikkünkre tesz némi észrevételeket. Többek között annak a kijelentésére kér fel bennünket, hogy ő nem szította az ujszentannai háborúságot és őt nem 100, hanem 50 koronára ítélte a vármegye fegyelmi választmánya.

Belügyminiszter mint forgalmi akadály.

Az autobus nem indulhat meg júniusban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 17.

Az autbuszok megindítása elé, ha már semmi más akadály nem fog gördülni, akkor életünk felvidítója, a szeretetreméltó közigazgatás bizonyára olyan gátat emel, hogy Aradnak sok megpróbáltatáson keresztül ment eme vállalatát sikerül nevétségessé tenni az egész ország előtt. Nem tudjuk, hányszor irtuk meg egész pozitív formában, hogy e hónap vagy a jövő hónap enyedikén és anyadikán éjjel után és hajnal előtt megindulnak a gépkocsik, melyeket a Weitzergyár már teljesen felszerelt s június hó 22-én át is ad a közlekedési bizottságnak. Az autbuszokat szépen be fogja a bizottság naftalinozni és bevonultatja az addigra elkészült remizbe, a lovardába, mely előtt óriási kavics hegyek emelkednek, aszfaltos üstök ontják a kellemes illatot. Mert hát minden előkészület megtettek arra, hogy a forgalom lebonyolítása semmiben se akadjon fenn. Sőt már láthatók a jegytekercsek is, melyek óriási csomagokban hevernek az üzemigazgató irodájában. Sofförök már próbán voltak a szabónál, fess uniformisai elkészülnek, a benzín utban van, a közönség már a legtarkább utazási programot állította össze, Arad apraja-nagyja autbuszt kíván s a gépek a hűs lovardában fognak gondolkodni a közigazgatás gyorsasága felett, mely az övéket messze fölülmulja.

(Nincs szabályrendelet — nincs forgalom.)

Az autbusz szabályrendelet ugyanis, melyben ugylátszik a gépkocsik hajtó ereje be van paragrafusozva, a belügyminisztérium valamelyik jól zárható asztalfiókjában hever, vagy elveszett a postán s még tavaly június óta meg sem érkezett Budára. Est kell hinniünk, mert még a magyar királyi belügyminisztériumtól is elvárhatná Arad város közönsége, hogy ne álljon útjába egy olyan vállalkozásának, melybe százezreket fektetett s lesve-lesli a közönség, vajjon milyen üzletet alapított? A miniszter késlekedése miatt kihasználatlanul mulik majd el a főforgalmi szezon s a vállalat bevételeinek jelentékeny részétől elesik.

Ma délelőtt konstátálta mindezt szomorúan az üzembizottság, mely Szathmáry Károly üzemigazgató elnöklésével ülést tartott. A bizottság megkeresi a tanácsot, hogy írjon fel a miniszternek s magyarázza meg neki, hogy az egész vállalkozás sikerét kockáztatja a szabályrendelet jóváhagyásának késleltetése s ha nem nyerhetne gyors elintézést az egy év óta fent heverő akta, adjon legalább ideiglenes engedélyt az üzembe helyezésre.

A bizottság ezen kívül még két igen érdekes kérelemmel foglalkozott. Az egyikben csak elvi határozatot hozott, de a másikat, s ez a fontosabbik, már végrehajtja az autbuszok megindítása előtt.

(Új utvonat.)

A ma hozott határozat értelmében az utvonalak száma szaporodik. A Fehér Kereszt szálloda előtt is fog kocsik indulni s ez a körforgalmat bonyolítja le.

A szabályrendeletben tervezett körforgalom útja ez: Szabadság tér—Kossuth Lajos utca—Vasút—Szabadság-tér. Est az utat a gépkocsik

nak fél óra alatt kellene megienne. Ámde ez az idő csak a teoriában elégséges. A próbajáratok alkalmával kitűnt, hogy kevés és hogy ezzel a vonallal a kocskilométerek jelentékeny percentijét olyan utvonalon bonyolította volna le a kocsik, amely kevésbé forgalmas. Az üzemigazgató ennek kiküldése céljából azt az eszmét vetette fel, amint azt megirtuk, hogy az Angliában bevált *inga rendszer* szerint jelölje meg a bizottság az utvonalakot. Az első megállapodás szerint az összes kocsik kiindulási pontja a Szabadság-tér lett volna s így időszertű volt az a gondolat, hogy máshonnan is lehet kocsit indítani. Azonban a proponált inga rendszernek is volt hátránya. Egyrészt az, hogy a vasútállomás nem volt közvetlen összeköttetésben a köruti forgalom által eddig nem érintett városrészekkel, így például a III. kerülettel. Másrészt pedig mivel a félórás közlekedésből nem futotta ki az idő, hogy az ugynevezett külső kör (Szabadság-tér, Kossuth utca, Pécskai-ut) a vasútig terjedjen, egy forduló kellett bevonni.

A próbajáratok arról győzték meg az üzemigazgatót, hogy a Fehér Keresztől indítandó kocsik a Kossuth utcán át kijut a rendes időben a vasútig s így nemcsak ez a városrész jut a vasútig rendes közlekedéshez *átjárás nélkül*, hanem az inga rendszer alapján egy teljes körforgalom létesülhet a Fehér Kereszt—Vasút—Szabadság-tér útirányon.

A bizottság hozzájárult az igazgató előterjesztéséhez. Ez által a város az autbusz járatok által szükségessé vált aszfaltozásoknál is ér el megtakarítást.

A Pécskai-ut és a Vásártéri ut keresztezésénél tervbe vett utcaburkolás egy része feleslegessé válik s ezzel a színház északi oldalát lehet aszfaltozni s ezáltal egyik legforgalmasabb útirész rendezése válik lehetővé.

(Pót-kocsik.)

A bizottság foglalkozott a *pót kocsik* rendszer meghonosításával is. Minthogy a meglévő nyolc kocsik, az üzemigazgató nézete szerint, előreláthatólag nem lesz képes lebonyolítani a forgalmat, szükségessé válik, különösen esős időben a gépkocsik által huzott, fedett pót-kocsik járatása. A bizottság elvileg hozzájárult az előterjesztéshez s megbizta az igazgatót, hogy a kérdést tanulmányozza és tegyen sürgősen jelentést.

(Autobusz-monopolium.)

Az autbusz járatok megváltoztatják a főutvonalmak külső képét is, mely a maielőtől elütő lesz. A kocskiforgalom lebonyolítása az autbuszok megindultakor csak a *keramit* (középső) uton lesz megengedve. Az utat jobb és bal szélén végighúzó aszfaltról mindennemű jármű el lesz tiltva s azt csak autbuszok használhatják. Ezt az érthetetlen eljárást azzal indokolják, hogy az aszfalt hamarabb kopik mint a keramit s így az elhasználása csak az autbusz üzemét drágítaná és másrészt az óriási főúti közlekedés mellett a balesetek csak úgy kerülhetnek el, ha a kocsik egyáltalában nem kerülnek az autbusz útjába. A közönség kényelme, de különösen a főúti kereskedők érdeke azonban mégsem eshetik teljesen áldozatul az autbusznak, amely utóvégre kedvet kaphat s azt kívánhatja, hogy mikor a főúton végigrobog, akkor vegye le mindenki a kalapját.

MULATSÁGOK.

(=) A Petőfi asztaltársaság népnünnepélye. A városiigletben június 21-én a Petőfi asztaltársaság nagyszabású népnünnepélyt rendez érdekes és mulattató programmal, délután két óral

kezdettel. Két zenekar: egy fuvós és egy vonós felváltva fog játszani. Belépti díj 40 fillér. Este tánclesz. A jótékony célú mulatság érdekében a rendező még nagy buszgalimat fejt ki. 2246

A király az osztrák diáksztrájkáról.

Elítélte a rektorokat.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 17.

Az ausztriai diáksztrájk, melynek Marchett közoktatásügyi miniszter az egyetemi rektorok konferenciáján hozott határozatokkal vélt véget vetni, ma szenzációs fordulatot vett. A király, aki csak a legkritikább esetekben szokott nyilvánosság előtt a napi eseményekről ítéletet mondani, tegnap egy jótékonyági intézet megnyitó ünnepélyén találkozott az osztrák közoktatásügyi miniszterrel s ott olyan kemény szavakkal róttá meg a diáksztrájkot, más verzió szerint *magukat a rektorokat*, hogy a politikai körökben ebből azt következtetik, hogy Marchett miniszter állása megingott s a rektorok is levonják a nyilatkozatból a konzekvenciát.

A rendkívül kínos afférről a következő tudósítást kaptuk:

Hétfőn a kultuszminiszter elnöklése alatt az összes ausztriai egyetem rektorai értekezletet tartottak, melyen az osztrák egyetemeken kiűzött diáksztrájkokkal, továbbá a sztrájk kimondásának okául szolgáló Wahrmond afférral foglalkoztak. A konferenciáról két kommunikét adtak közre, amelyeknek lényege az volt, hogy a közoktatásügyi miniszter intézkedése, melyeket a Wahrmond-ügyben tett, nem értik a tanítási és tanulási szabadságot.

Ezzel a diákok nem elégedtek meg, s mint ismeretes, sztrájkba léptek.

A király tegnap részt vett *Währingben* egy gyermekmenhely felavatási ünnepélyen s ott megszólította Marchett közoktatásügyi minisztert. A beszélgetés főtanulnának állítása szerint rendkívül erélyes és a királynál szokatlan emelkedett hangon így szólt a miniszterhez:

— *Ugyan kérem, vessen már véget ennek a botránynak, az ön rektorai is csinos egy társaság.*

A bécsi egyetem rektora, mikor ez a hír füléhez jutott, azonnal felkereste a közoktatásügyi minisztert s felkérte, hogy adjon hivatalos felvilágosítást a történetekről. Hogy a miniszter mit mondott a rektornak, abból lehet következtetni, hogy az osztrák összes egyetemi rektorok holnap befogják adni lemondásukat. Politikai körökben azt beszéltek, hogy Marchett állása is tarthatatlanná vált.

Egy később érkezett távirat jelentése szerint a király nyilatkozatának hírére az ünnepélyen jelen volt s a király közvetlen közelében állott keresztény-szociálista képviselők hozták a parlamentbe, de nem úgy hangzott el, ahogy ők ezt kolportáltak. Az igaz, hogy a király felszólította a minisztert, vessen véget a botrányos eseményeknek és nyilatkozzon a rektorokról is, de nem olyan hangon, mint azt a szájába adták. Elítélte azokat a rektorokat, akik a szociálista diákokkal azonosították magukat s felháborodva konstátálta, hogy ez nem fér össze a fejelemmel.

A német nemzetiségű szabadelvű képviselők most azon fáradoznak, hogy a diáklüntéseknek kollektív hatását egyensúlyozzák s ők töreksenek a béke helyreállításán.

Lopással vádolt uriaszony.

*

A monyorói uradalom monstre pöre. — Halottak nyilvánított vádlott. — Hogyan vallat a csendőrség? — Tíz éves ügy az aradi törvényszék előtt. — Elejtették a vádat.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

Tíz esztendő óta huzodó nagy lopási ügy került ma az aradi törvényszék egyik büntetőtanácsa elé. Egy aradmegyei uradalmi tisztartó özvegyét gyanúsították meg azaz, hogy cselédeivel és a munkásokkal összejártszva esztendőknél át rendszeresen meglopta az uradalmat. A cselédek és munkások közül a borosjenői járásbíró, majd az aradi törvényszék többeket elítélte, az ítéletet a Kuria is jóváhagyta, de a tisztartóné ellen meg kellett szüntetni az eljárást, mivel sehohsem volt található. A hatóság már holtta is nyilvánította, mikor néhány hónappal ezelőtt Temesváron jelentkezett az asszony, akiről a mai egész napon át tartott tárgyaláson kiderült, hogy ártatlan a nagy lopásban.

A részleteiben is nagyon érdekes ügyről itt következik tudósításunk:

Az aradi törvényszék egyik büntetőtanácsa Bittó József bíró elnöklété alatt ma délelőtti kezdte tárgyalni a monyorói uradalomnak esztendőknél huzodó nagy lopási ügyét. Még 1898-ban történt, hogy a borosjenői csendőrség kiderítette, hogy *Krisztján* Hermannak, a monyorói uradalom tulajdonosának magtárát több uradalmi alkalmazott éveken át rendszeresen meglopta. Több alkalmazott és cseléd ellen megindult akkor az eljárás. Vád alá helyezték *Dániel* Gergelyné született *Vincze* Ilonát, az uradalom volt tisztartójának özvegyét is, aki ellen több napszamos azt a vallomást tette, hogy őket az asszony bérelte fel a lopásra. Közben azonban az asszony elköltözött az uradalomról és a hatóság sehohsem találta. Vagy két évvel ezelőtt az aradi törvényszékhez hálott jelentés is érkezett róla, úgy, hogy ellene megszüntették az eljárást. A lopás vádja őt monyorói lakos ellen beigazolódott és ezek legnagyobb részét büntetésüket már le is üték. Egyikük — *Bersán* Nikolajné — most üli le büntetését az aradi törvényszék fogházában és innen hozták ki őt a mai tárgyalásra, hogy tanuként kihallgassák.

A mai tárgyalásra különben mintegy harminc monyorói embert idéztek be tanuként. Az özvegyasszony határozottan tagadta a terhére rótt büntetés elkövetését. Az ő férje — úgy mond — a saját buzáját is a magtárban tartotta és a felett a buza felett ő mint férje helyettesítője jogosan intézkedhetett. A sajátján kívül más gabonát nem hordatott ki a maga számára a magtártól. Az ezután kihallgatott tanuk egy része már nem emlékezett az esetre, másik része pedig *Dániel*nére kedvező vallomást tett. Mikor az elnöklő bíró a tanuk előtt felolvasta azoknak a borosjenői csendőrség és járásbíró előtt tett *Dániel*nére néve terhelt vallomását, több tanu ezeket mondta:

— Azért vallottunk akkor így, mert a csendőrség kényszerített erre. A csendőrök ütöttek, vertek, éhen és szomjan tartottak minket, csakhogy mindent beismerjünk, amit ők mondtak. Meg voltunk félemlítve és a borosjenői járásbíró előtt is ezért nem mertünk másképp vallani. Most már megmondhatjuk, hogy a „ténaszony” nem tudott semmiről semmit.

E tanuvallomások következtében a délutáni tárgyaláson *Nemess* Zsigmond dr., az asszony védője kérte a vád elejtését. *Fikker* királyi

ügyész erre csakugyan elejtette a vádat, miután az asszony ellen a lopás vádja egyáltalában nem volt beigazolható. A törvényszék erre az eljárást megszüntette.

Miért lettem artista?

A varieté világából.

Írta: Gyártás Dező.

Valamennyi szabad művészi pálya között ez a pálya, a „Varieté”, a brettől a legszabadabb. Est bármely ember gyakorolhatja, aki csak a legkisebb hajlandóságot, vagy vágycat érez e pálya felé. Itt nem érvényesül a protekció — itt nincs intrika, nincs senki, aki kritizálja. A varieté kezdettől fogva iskolája volt a színészetnek. De míg a varieté, a cirkusz azon igyekszik, hogy modern és kedves tarka-barka műsorával mulattassa a közönséget, addig a színházunk a cirkuszi játékokhoz közelednek.

A varieté, a cirkusa ősei közül csak egy-nehányat sorolok fel, akik az egész világot bentarták, magukat az egész kontinensen megkedveltették, ezek: *Renz*, *Wulf*, *Carre*, *Pierre*, kiknek a neveit az egész művelt világ ismeri, ezek voltak az alapvetők, innen fejlődött ma már oly hatalmas szervezetté, hogy nincs hatalom a világon, amely azt meglingassa.

A legnagyobb akaratereje az artistának van, képes naponta tíz órát egy hónapon keresztül is próbálni szünet nélkül egy „trükkön”, csakhogy az jó és eredeti legyen. Mert nálunk csak az eredetit fizetik jól, az ugynevezett „másoló” nehezen érvényesül, ha mindjárt jobb is a kivitelben, mint az eredeti. Az összetartás is nagyobb, mint a színházé, egymást sohse hagyja el; a munkája is nehezebb, mert míg a színház igazgatója, kar mestere, readerje oktatja, hibáit kijavítja, addig az „artista” saját maga erejéből és tudásával igyekszik elérni azt, amiért a színész is küzd, a — tapsot.

Nálunk, Európában környebb dolga van az artistának, mint Amerikában. Mert nálunk az egy, vagy mondjuk a félhavi szerződések vannak, míg Anglia és Amerika csak hét-számra szerződött az artistáit. Hogy világosabban fejezzem ki magam, mondjuk, hogy X. igazgató szerződött egy számat Angliába, vagy Amerikába 30-40 hétre. Egy ilyen amerikai vagy angol igazgatónak van 20-30 varietéje is és így az artista csak hét napig játszik egy városban és a vasárnapot utazásra használja fel. És ez így folytatódik addig, míg csak szerződése tart. Érdekes az artista megérkezése is a szerződött helyre: Tizenegy nappal szerződése megkezdése előtt tartozik az illető igazgatónál írásban jelentkezni, hogy „ekkor érkezem.” Miután a jelzett napon megérkezik, egyszer próbát tart a zenekarral és máris távozik, helyet adva a másik városi számnak. A színpad ilyenkor egy podgyász-hegyhez hasonlít, mindenki pakol, az akrobata nyújtóit, szőnyegét csomagolja, az excentrikus a kellékeit szadi össze, de ez mind a legnagyobb csendben, a legnagyobb rendben történik.

A jobb számok rendszeresen szünet után következnek, de van olyan szereplő is, aki szerződésileg kikölti magának a műsorban az ő számát. Ilyenek pl. *Saharett*, *Cleo de Merode*, *Fugere Ruth St. Demse*, *Ottero* stb. Ezek olyan csillagok, akiknek ragyogását nem szabad az igazgatónak elhomályosítani mert e számok közül a legkisebbnek is napi 700-800 korona gázsija van és így az igazgatónak is érdekében áll, hogy a vonzó erő ne bukjon el.

A varieté mindenben különbözik a színházról és így az artista is a színésztől. Mert lehet valaki a színháznál igen jó jellemző, vagy komikus és a varieté színpadon olyan szürke, hogy alig veszik észre. Más az a színházban, operetben kuplézni, ahol világítás, díszlet, jelmez, környezet mind segítik a kuplész komikust érvényesülni, míg a varieté komikusa egyedül a maga tudásával és markáns, éles poentirozással egyikik kuplészát elfogadhatóvá és tetszetőssé tenni. Mert ne tessék azt hinni, hogy olyan könnyű dolog egy kuplész igaz művészet, kellő hatással elénekelni. Megkivántatik ehhez is az ugynevezett alakító képesség. Jó megjelenés kell a színpadon, kellemes hang, arcjáték; mindezekkel a fegyverekkel kell illusztrálni azt, ami a kuplésznek két vagy három strófájába van megírva.

Én eredetileg színésznek készültem. És hogy miért lettem mégis artista, ezt is elárulom: — mert itt jobban megfizetik az embert, ha tud valamit.

A t. Házból.

A zsidó Visontai. — A novellázó Günther.

Tudvalevőleg tegnap a parlament ülésén felekezeti kérdést bolygattak a liberális honatyák. Ha ugyan felekezeti kérdésnek lehet nevezni azt, hogy a svéd eredetű *Száss* Zsombor ezt kiáltotta oda *Pethő* Sándornak:

— Hallgasson zsidó!

Ezt a képviselők a tegnapi ülésnek ma nyilvánosságra került naplójából olvasták s így csak ma vettek róla tudomást, mert tegnap abban az időben kevesen voltak a Házban. A folyosón azután zsidó ügyekről csevegtek a honnagyerdemű atyái. *Molnár* Jenő, aki pompásan tudja a zsidóssárgont utánozni, elmondott egy zsidós történetet, amelynek főszereplője a *gyönyösi* születésű, *ungvári* képviselő, *Visontai* Soma volt. *Visontai* egy darabig hallgatta a *Molnár* zsidós előadását, de azután haragosan hátat fordított és indult.

— Hova mégy? — tudakolta *Förster* Ottó.

— Elmegyek, nem hallgathatom tovább *Molnár*t — mordta *Visontai* — mert még engem is egészen elcsúsztat.

Egy levél forgott ma a Ház folyosóján a képviselők között. A levelet *Günther* Antal igazságügyminiszter kapta egy budapesti magánköltőtől. Tudvalevő, hogy az új végrehajtási törvénytervezet nagyon védelmezi az adósok s különösen a szegény emberek érdekeit. A végrehajtási novellát épen azért ma visszavonatták a képviselők, akik között persze többségben vannak a hitelezők. És azonban nem akadályozta meg *Szilton* Jenő budapesti magánpoétát és örökös alperest, hogy a következő levelet intézze az igazságügyminiszterhez:

Nagyméltóságú Miniszter ur!

Korunk irodalmi irányainak részrehajlását semmi sem jellemzi szomorúbban, mint az a tény, hogy Excellenciádat, „A végrehajtási novella” illusztris szerzőjét, még se a Kisfaludy társaság, se a Petőfi-társaság nem választotta tagjai közé.

Bátor leszek ebben az irányban szerény irodalmi astatunknál mozgalmat indítani.

Szilton Jenő,
magánzó és költő.

Egy dusgaxdag képviselő ezt a meglepést tette erre:

— Vissza kellett utasítani *Günther* novellát.

láját, mert rossz. Talán az a baja, hogy nagyon gyorsan készült.

Farkasházy Zsigmond megjegyezte:

— Nem csoda, — hiszen Günther parlamenti gyorsíró volt.

Kinos botrány a budapesti ügyvéd-vizsgákon

„Abcug disznók, véredek!”

A tömeges buktatások következménye.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 17.

Nagy botránynak volt ma este színhelye a budapesti királyi tábla épülete. A botrány oka az ügyvédi vizsga-bizottság tulságos szigora, amely az utóbbi időben egymásután buktatta el a pályájuk utolsó stádiumán álló jogászokat. A kinos esetről fővárosi tudósítónk ezeket táviratozza:

Az ügyvédi vizsgára készülő diákok között már igen régóta nagy izgatottság és elkeseredés uralkodik, mert a szigorúságukról már régebbi idő óta hírhedt ügyvéd-vizsgáztató bizottságok mostanában még nagyobb szigorúsággal járnak el, úgy hogy az utóbbi napokban a vizsgázó doktorok közül naponta körülbelül 80 százalék bukkott el. Ez a dolog annál súlyosabb, mert az újabb szabályok szerint a bukás egy évre visszaveti a jelöltet.

A mai nap folyamán ez az elkeseredés ki is tört és pedig a budapesti ügyvédi vizsgák két legszigorubb cenzora, Zachár Imre táblai bíró és Tury Sándor kuriai bíró ellen. Egy Kelemen dr. nevű ügyvédjelölt vizsgázott, aki már régebbi idő óta Szivák Imre hírneves budapesti ügyvéd irodájában dolgozott. A jelölt majdnem az összes kérdésekre igen nagy készséggel felelt meg. Annál nagyobb volt a jelenlevő jogászok és a jelölt rokonságának meglepődése, midőn késő este az elnök kihirdette, hogy a bizottság Kelemen egy évre visszautasította. Hangos „pfuj” kiáltások hallatszottak a közönség sorából, majd néhányan így kiáltottak a tanárok felé:

— Abcug disznók, véredek!

A lárma mindinkább nagyobb lett, úgy hogy a két cenzor sápadtan, sietve elhagyta a termet. Többen utánuk akartak rohanni és inzultálni készültek a cenzorokat. Ezek besiettek egy másik terembe. A lárma tovább tartott. Időközben egyik szolga rendőrkért sietett és ezeknek kellett felszólítani a hallgatóságot a terem elhagyására. A folyosón az ifjak tovább lármaztak, míg végre Székely Ferenc dr. koronaügyész szavainak sikerült az izgatott kedélyeket némileg lecsillapítani.

A diákság sorában az a hír van elterjedve, hogy ezeket a jeleneteket most naponta fogják folytatni, ha a bizottság továbbra is az eddigi szigorúsággal vizsgáztat.

Két miniszter kudarca.

Günther visszavon, Wekerle módosít.

Hírek az igazságügyminiszter lemondásáról.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 17.

A mai napnak két kiemelkedő politikai eseménye van. Az egyik az, hogy a végrehajtási novellát a koalíciós pártok tegnapi határozata következtében Wekerle Sándor a Bécsben levő Günther igazságügyminiszter nevében visszavonta és a Ház azt egy kis vita után átalakítás végett az igazságügyi bizottságnak visszaadta. Ezzel kapcsolatosan ma délben Günther bukásának híre terjedt el a Házban. Később megcáfolták ezt.

A politika ez eseményeiről itt következik tudósításunk:

Günther és a végrehajtási novella.

A koalíció pártjaiban, különösen pedig a függetlenségi pártban tegnap megnyilatkozott hangulat láttára Günther igazságügyminiszter nevében Wekerle a Ház mai ülésén kérte a végrehajtási novellának az igazságügyi bizottsághoz való visszaküldését. Egy kis balpárti vita után a Ház ezt el is határozta.

Ez az esemény tagadhatatlan kudarca Günther Antalnak. Épen azért, mert ez a javaslat sürgős, Wekerle ma kijelentette, hogy azt, illetőleg annak módosított alakját még a nyári szünet előtt kívánja tárgyalatni. Ő — ugymond — semmi meglepő dolgot nem lát abban, hogy a javaslat újra a bizottsághoz utasított. Ez az eljárás szerinte már több javaslattal megtörtént.

Günther Antal ma Bécsbe utazott és kihallgatáson jelentkezett a királynál. E hír hallatára ma délelőtt szájról-szájra adták a politikusok, hogy Günther a novella visszautasítása miatt beadta lemondását. A némileg hivatalos jellegű M. H. szerint ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert Günther a kuriai bíráskodásról szóló törvényjavaslat miatt jelent meg a király előtt.

Módosítják a szesz-javaslatot.

Wekerle szeszadó javaslata napról napra nagyobb hullámokat ver. Általános az a vélemény, hogy annak intézkedései elsorvasztják virágzó gyümölcstermelésünket és egész vidékeket tessnek tönkre. Különösen hangoztatják ezt a balpárti tagjai, akik heves parlamenti harcot készülnék indítani a javaslat ellen és meg vannak róla győződve, hogy akciójuk sikerrel fog járni.

Egyik fővárosi lap munkatársa előtt Lengyel Zoltán hosszabban nyilatkozott a javaslatról.

— Wekerle javaslatának — ugymond — néppusztító tendenciája van. A kisüstön főzött pálinkát teljesen kiszolgáltatja a pénzügyi hatóságoknak. Egyik paragrafus szerint a miniszter jogosítva van mindama szeszifőzdekből, ahol 10 hektoliternél nagyobb az összes üstök töltési képessége, az általánosítás helyett a termelési adót behozni. 200 literig aki eddig 100 korona adót fizetett volna, most körülbelül 175 koronát fizet. A legkisebb adóemelés tehát 75 százalék. Azokon a helyeken, ahol a lakosság főfoglalkozása a szilvatermelés, így például Bereg-, Ung-, Szatmár-, Sallógy-, Bihar-, Beszterce-Naszód- és Kolozs-megyékben, a javaslat egy csupásra elpusztítja a gyümölcs termelést és a répiket is.

Lengyel különben ma felkereste Wekerlét és neki is kifejtette véleményét és rámutatott

az egyes paragrafusok hibás szövegezésére is. Wekerle kijelentette, hogy Schreiber miniszteri tanácsossal nyomban érintkezésbe lép és rajta lesz, hogy ezeket a szövegezési hibákat kijavítsák.

Néhány képviselő erősebb fellépésének már különben megett az az eredménye is, hogy Wekerle lényeges módosításokat fogadott el a kiszegadék érdekében. Ezután is nagyjában a régi adótelekeket fogják a kisüstösök fizetni!

Justh és Vázsonyi konfliktusa

Tudvalevően a Ház tegnapi ülésén Justh Gyula elnök különösen viselkedett Vázsonyival szemben, amire Vázsonyi megvonta a szót — saját magától. Vázsonyi most ezt írja a tegnapi incidensről:

„Abban a parlamentben, melynek elnöke valamikor harciasan dörögte az állami népoktatás követelését, egészen természetes, hogy az állami népoktatásról nem lehet beszélni. A parvenüket mindig bántja, ha multjukra emlékeztetik őket. Ami volt, az elmúlt. Akkor még szegény fiúk voltak, birtokon kívül. De „ott túl a rácson, egy más világ van.” Ma hatalmon vannak, kegyelmes urak lettek. A csász. kir. kamara-zenész nem szereti, ha felhánytorgatják multját, mikor a nép muzsikusa volt és klasszikus udvari zene helyett fülbemászó népies dallamokat játszott. Értem tehát, ha Justh Gyula ideges lesz, mikor az állami népoktatásról beszélek. Megértem, hogy a népoktatásról lévén szó, összetéveszti a Házat az elemi iskolával és engemet sarokba akar állítani vagy borsóra térdepeltetni. Megértem a többi szélbali hőst is, aki 1903. november 6-án Tisza István gróf ellen dühöngött midőn előadta Apponyi mai kultusz-programját, ma pedig Apponyit egekbe emeli, mert likvidálja Tisza szent hagyatékát. Csak azt nem tudom, miért követelik ezek az urak a magyar vezényszót a közös hadseregben, ha azt még a népiskolában sem merik megvalósítani? Miért vagyok én „hazaáruló”, aki magyar és állami népiskolát kérek és miért „hazafiak” ők, még pedig a javából, akik a nemzetiségi képviselőkkel versenyt rikoltva dicsőítik a felekezeti oktatást?

Az a Justh Gyula, aki valamikor dühöngve követelte a reformot, miért nem száll le az elnöki emelvényről, hogy megvédje a megtagadott eszmét? Hiszen vásár- és ünnepnapokon az utolsó szabadelvű bölénynek neveztetni magát. Miért választja magának inkább azt a szerepet, hogy mérgeződik, mikor az állami népoktatást említeni merik és elveszti lelkének megszokott szelidségét, hangjának lágyágát és a szólásszabadságért való elszánt rajongását?

Az állami és a községi iskolák ingyenes oktatása csak évi 450—500 ezer koronába került volna. Közel évi tíz millió korona maradt volna így új állami népiskolák felállítására, a kultúra, a magyarság és a tanítói kar szociális önértetének előmozdítására. A sujtásos klerikálisok azonban ehelyett államköltségen tenyészítik a felekezeti oktatást, hogy a papság kezén maradjon az iskola. A felekezeti iskolák költségeinek kétharmadát ezentul az állam és a község viseli, de a papság parancsol továbbra is a szellemi rabságban tartott felekezeti tanítói karnak. Így esett meg, amidőn 1908-át irtunk és miniszterelnök Wekerle Sándor, a szabadelvű egyházpolitika atyja vala, a képviselőház elnöki székében pedig ült vala a rettenetes Justh Gyula, az állami népoktatás lángoló bajnoka. Most pedig megvonom magamtól a szót. „Jó éjzeakát, kurucok!”

Az aradi tisztviselőtelep új terve.

Kétszáz lakóház a Gutzjahr-telkeken.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

Az aradi tisztviselőtelepnek rég huzódó terve, amint értesülünk, igen érdekes formában ujul meg. A terv ezuttal nemcsak érdekes, de az azt kísérő jelenségek arra biztatnak, hogy a tervnek ezuttal több sikere lesz, mint az eddigi kísérleteknek.

Gutzjahr Mihály aradi nagybirtokos tárgyalásokat kezdett meg az aradi állami tisztviselők köre több embereével az iránt, hogy Gutzjahr Mihálynak a város határában, a vasuti állomáshoz közel levő telken tisztviselő-telep létesíttessék.

A tanácskozások anyaga szerint a Gutzjahr-telken kétszáz lakóház épülne, cottage rendszerben, amelyek mindegyike tisztviselő-lakásul szolgálna. A lakások modern kényelemmel, egészségesen lennének berendezve, vízvezetékekkel, villamosvilágítással s egyébekkel. A tervezők kiemelik, hogy a tisztviselő telepről *autobusz-közlekedés* vezessen a városba, úgy, hogy a tisztviselők nyolc-tíz perc alatt hivatalaikhoz juthatnának.

A pénzügyi oldalát ennek a tervnek, hír szerint egy *fővárosi pénzügyi* gondozza. E tekintetben részletekről alig lehet még beszélni. Némelyek szerint minden tisztviselő, aki a telepek egy ilyen házáat meg akarja szerezni, készpénzben 1000—1200 koronát fizetne le, a többi törlesztési részletekre a lakáspénzét husz évre lekötne.

Nevezetes részlete a tervnek az is, hogy a telepnek külön iskolát akarnak létesíteni, hogy a tisztviselők e'emi iskolába járó gyermekei ne legyenek kénytelenek naponta kétszer a városba kocsizni.

Természetesen, amint minden ilyen esetben, még sok akadály áll útjában a tervnek. Az ügy azonban ezuttal igen komoly alapon indul meg s a megvalósulásnak minden kelleke jár vele. Valószínű, hogy a legközelebbi időben a tervet teljesen kidolgozzák s azzal hivatalosan is az aradi állami tisztviselők egyesülete elé lépnek, ahol bizonyára rokonszenves fogadtatásra fog találni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Új tárlat. Nehány nap óta Aradon időzik Zombori Lajos festőművész, Halmay Andor építész volt tanítványa, aki 22 évi távollét után — amely időnek legnagyobb részét külföldön töltötte — eljött aradi ismerőseinek látogatására. Ez alkalommal sikerült a Welsz és Klein műkereskedő cégnek a kitűnő festőművészt rábírnai arra, hogy Aradon az ősszel nagyobb szabású kollektív kiállítást rendezzen.

* A Tatarjárás premiérje. A színtársulat a legnagyobb ambícióval készülődik a Tatarjárás vasárnapi premiérjére, amelyen maga a darab illusztris zeneszerzője, Kálmán Imre is jelen lesz. Kálmán Imre, aki pénteken érkezik Aradra, maga fogja dirigálni a premieren a zenekart.

* Ünnepek az Urániában. A legmeglepőbb ötletességgel van összeválogatva az Uránia-színház csütörtöki műsora. Ha valaki elsőrendű szórakozást akar magának szerezni, a legnagyobb látványosságban részesülhet, végignézve azt a változatos műsort, melyen az utolsó idők

legsikerültebb mozgófényképi szerepeinek. — Fiume látkepe mellett, melyről úgy ismerjük meg a magyar kikötő részét, mintha ott laknánk, szenzációs kép egy vonatáadás, mely izgalmas jelenetével állandó érdeklődésben tartja a nézőt. Gyönyörű látványt nyújtanak a Téli sportok, a Három bűn című színes kép és a többi mulatságos kép. Az előadások Utnapján délután 4 órakor kezdődnek.

Hogy vakációztak a színészek?

Az utolsó szóig igaz.

*

Május elején Szendrey Mihály elnöklésével összeült a színtársulat nyaraló bizottsága és a szünet idejére kiosztotta a szerepeket. A bizottság a pénzügyi tekintetek mellőzésével a társulat több, mondhatni legtöbb tagját nyaralási kötelezettséggel sújtotta és ennek a határozatnak volt következménye az a tömeges nyaralás, amiről az alábbiakban a nyaralási tényeknek megfelelő hű tudósításban számolunk be.

Május hatodikán, mikor a természet gyönyörű pompájában kezdett mutatkozni — ezt a hangulat képet boldogult Degré Alajostól örököltém, mást nem hagyott rám az illusztris szobaköltő — tehát mikor a pompa mutatkozni kezdett, Szendrey Mihály és családja, Rontay Boriska mint feleség és szubrett, Misi, a fiatal direktor és a nagymama — ő a tolmács Abbáziában — vonatra ültek és Abbáziába indultak. Ugyanakkor Hunyady Józsa is fogta magát és feleségét, Körössy Jucit és neki indult Abbáziának. Alig tettek tíz lépést, találkoztak Szendreyekkel és tekintettel a közös célra, elhatározták, hogy magukkal viszik a direktorukat Abbáziába. Borbély Sándor épp a Központi szálloda előtt nyaralt, mikor az egyesült Szendrey-Hunyady pár Abbáziába felé, illetőleg a vonat felé robogott. Hirtelen nagyot és merészet gondolt. Hunyady Józsa kitűnően játszik alsós kalabriászt, Szendrey Miska is egyetemi tanár lehetne ebből a tárgyból; ez e'egendő ok volt Borbélynak arra, hogy ő is Abbáziában nyaraljon. Megnézte az óráját, aztán nézett egy bérkocsit, hazahajtatott a feleségéért, felültette a kocsiára, — a csomagok egy esetleges nyaralásra készen álltak — és hajrá, utolérte Szendreyt és Hunyadyt családjaikkal együtt a vasutnál. Alig, hogy benn voltak a kupékban, elkezdtek alsózni és ez így ment Abbáziáig. Állítólag világrekordban utaztak. Lenn Abbáziában kibéreltek egy penziót és ráírták: *Aradi Nemzeti Színház*. Mikor már vagy öt percig nyaraltak, megérkezett Harmath Józsa az urával. Este eljártak Molnár Ferenc híres darabját, Az ördögöt, Delyt Hunyady Józsa helyettesítette, Novák Irén szerepét Rontay Boriska adta. Harmath Józsa reggel tovább utazott Veiencébe, ott megetette a galambokat és sietett haza a gyerekeihez. Mialatt lent Abbáziában Szendrey tengeri fürdőt és aszpirint vett, Hunyady és Borbély pedig alsóztak, az osztrák császárvárosban egy rém komoly ur keltett feltűnést. Este pontosan megjelent egyik vagy másik színházban, rettenetes komoly arccal elfoglalta a helyét és ettől a perctől kezdve csak a színpadra nézett. Akik körülötte ültek, kíváncsian lesték, mikor fog legalább mesolyogni. Sikerült és kevésbé sikerült viéseket gyártottak rá, a komoly férfinak azonban egy arcizma sem rándult meg. Előadás után, mintha mi sem történt volna, egyet ásított, aztán a világ legkomolyabb ábrázatával távozott. A rejtélyes idegen Leövey Leó volt. Mellette vonultak be a német fegyelmek, rájuk se nézett, nem vett tudomást az osztrák császáribileumról, a Wahrman-ügyre fűtyült, ellenben minden este a színházakat bujta. Állítólag fel is lépett a Varázskeringő négyszázadik előadásán és nagy sikere volt, de ő ezt tagadja.

Ha már Bécsben vagyunk, hazajövet látogassuk meg a Keszler párt Komáromban. Ez a város három dologról híres. Jóka ott született, a vára bevehetetlen és Keszler Ede ott született, háztulajdonos és a szabadságát ott tölti. Miközben egyik szabadságot töltötték a másik után — ez úgy megy mint az ivás — egyszer csak bekopogtat Keszlerékhez Mezey Béla, a komáromi szinigazgató. Pózbavágja magát és elkecsergi, hogy nemcsak a komáromi vár, de az et ani közönség is bevehetetlen. Az istenért se mennek kitűnően szervezett társulatnak előadására. Jöjjenek Keszlerék és vegyék be a közönséget és Keszlerék bevették a közönséget. Mezey két milliót keresett és állítólag a felét adta Keszleréknek.

Mialatt Leövey Bécsben bujta a színházakat, eközben Budapesten Várnay Jenő inspicírozott. Ő is pontosan megjelent a színházakban és egy este különös meglepődésének egy válveregetésben adott kifejezést. Megveregette Reinhart berlini igazgatónak a vállát, akiben egész tehetséges rendezőt fedezett fel Várnay. A berlini direktor viszont Várnayban fedezett fel kedélyes embert és társul hívta Berlinbe. Az egész dolog állítólag Várnay aradi szerződésén mulott. Várnay nem akart szerződéseszőg lenni. Budapesten nyaral még Kun Irén, aki mindennap elviszi a mamáját sétálni és egyetlen ambícióját az képezi, hogy a mamája meg legyen vele elégedve.

Romantikus szép helyen nyaralt Wlassák Vilma. Ő Óbudán töltötte a szünidőt és Óbuda csak azok előtt nem romantikus hely, akik nem annak látják. Nem kell mindjárt kis zsidó gyerekekre gondolni, ha Óbudáról van szó, van ott még romantizmus is, például a Kisfaludy színház, melyben ép úgy nem játszanak, mint a római amfiteátrumban, pedig az csak romantikus.

Vannak, akik falu nélkül nem tudnak nyaralni. Ezek közé tartozik Dely Lajos. Ő ki nem állhatja a tengert, a divatos fürdőket, a várost, a fővárost, neki falu és jó kell. Elment Erdélybe Mócsra és ott szokának képezte ki magát. Állítólag lovagolni fog az aradi királydíjban. Faludy is nyaralt. Sikerült kabaré turnéból megmaradt százezer koronája és ezzel Fiuméba ment, ahol megakartta venni József főherceg villáját. Az üzlet potom negyven fillér különbözetet hajótörést szenvedett. A férfiak közül még Ladiszlav nyaralásáról érdekes megemlékezni, akit a földművelésügyi miniszter szüneti — nem szüreti — borbiztosnak nevezett ki a Hegyaljára. Ladiszlav ennek a megbízatásnak lelkiismeretesen eleget is tett és minden nap más más borbiztosok központban, Ménesen, Gyorokon, Kovaszincen inspicíált. Hiteles állítása szerint Kovaszincen van a legjobb bor, de azt már nem akarja megmondani, hogy kinél és mennyit ivott.

A tudósítás nem volna tökéletes, ha kihagynánk a primadonna nyaralását. A primadonna a színtársulat legérdekesebb tagja és az ő nyaralása mindenkifelett érdeklő a közönséget. Kallay Jolan, mint mindig, most is érdekes. Nyaralásában magasabb szempontok vezették és a vezérkari főnök tükös felhatalmazásával stratégiai utazást tett a dalmát tengerparton és az okkupált tartományokban. Különös tanulmány tárgyává tette illdését, Bosznia híres fürdőhelyét és a vezérkari főnökhöz tett jelentésében különös elismeréssel nyilatkozott illdse stratégiai fontosságáról, különös tekintettel a vezérkarban történt áthelyezésekre. Hír szerint a tervbe vett szerajevói színház primadonnájának Kallay Jolánt szemlélték ki.

A nyaralásból hazatérő művészek és művésznők az itt felsorolt adatokon kívül még több intimtást hoztak magukkal, de ezeket fölül tessék megtudakolni. Az itt közöltékért felelősséget vállal

Daru.

KÖLTÖZIK A KÖZÖS-KONYHA.

(Házat vesznek számára. — Olcsóbb lesz a belépési díj. — A szövetkezet közgyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

Rendkívül érdekes közgyűlése volt tegnap este az aradi közöskonyha szövetkezetnek. Ez a fiatal intézmény rövid fennállása alatt annyi tanujelölt adta életképességének, hogy minden tekintetben megcáfolta a közös konyhákra alkotott rossz véleményeket. Az aradi közös konyha szinte napról napra tökéletesedik, fejlődik, úgy, hogy a fővárostól eltekintve, az egész országban páratlan modern intézménnyé lett.

A tegnapi közgyűlés, melyen a szövetkezetnek igen sok női tagja vett részt, élénk bizonyossága ennek a fejlődésnek. E közgyűlésen ugyanis szóba került elsősorban a *közös konyha hásvételének kérdése*. A konyhának a Batthyány-utca 10. szám alatt levő helyiségei már *szülőknek bizonyultak* és ezért a szövetkezet vezetősége arra gondolt, hogy a közös konyhának *saját házat szerezzen*. Ki is szemelték ebből a célból a Választó-utcának egy, a belváros felé eső eladó házat. A ház öt szobából, két nagy konyhából és három kamrából áll. A közgyűlésen jelenlevők azonban igen helyes óvatosságból kiindulva még korainak tartották a hásvételt. A szövetkezet így még nem ment bele a hásvételbe, ellenben az igazgatóság kebeléből egy *konzorcium alakult meg, amely megveszi ezt a házat* és méltányos bér fejében kiadja a szövetkezetnek. A konzorcium tagjai *Botka István, Boros Vida, Kohányi Róbert és Palotay Antal*. Ez a társaság valószínűleg már a napokban megveszi ezt a házat, amelybe a közös konyha lehetőleg azonnal, legkésőbb pedig augusztus elsején beköltözik.

Botka István elnök indítványára elhatározta ezután a közgyűlés, hogy az újonnan belépő tagok által fizetendő díjat az eddigi 25 koronáról 10 koronára *szállítják le*, miután a konyha felszerelése már majdnem tökéletes.

Az ételek házhoz való szállításának kérdésével csak nyár után fog érdemben foglalkozni a szövetkezet.

Házasodik Andrassy gróf?

A mágnásvilág pletykája.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

Főúri és politikai körökben rendkívül érdekes házassági hírt korpoltárnak, amely természetesen nem más mint kedves — pletyka. Ma már olyan pozitív formában beszéltek róla a főváros előkelő köreiből, hogy egy esti lap is foglalkozik vele. Mint fővárosi tudósítónk jelenti, úgy a Park klubban mint a Ház folyosóján is azt beszéltek, hogy *Andrassy Gyula gróf* belügyminiszter elhunyt bátyjának, *Andrassy Tivadar gróf* özvegyének kezét megkérte. Már hónapokkal ezelőt beszéltek arról, hogy a belügyminiszter házasságra lép sógorövével, a kinek férje tragikus körülmények között hunyt el. *Andrassy Tivadar gróf* ugyanis az 1905. évi téli választási kampány alatt élénk részt vett a választási harcban. A szigorú tél dacára nyitott autóbusszal járta be felső Magyarország vármegyéit s korteskedett a koalíció jelöltjével. Az atléta természetű férfi meghűlt s néhány napi szenvedés után elhunyt.

Andrassy Gyula gróf külföldi útját házasságával hozzák kapcsolatba. Némelyek szerint

Andrassy már egybe is kelt a gyönyörű özvegyvel s ez az ut: — nászut.

Egy hírlapíró ma megkérdezte a belügyminiszter legintimebb barátjától, vajjon mi igaz a hírekből s az előkelő állású férfiu ezt válaszolta:

— Az egész nem egyéb, mint oktalan szöbészéd, amelyből egy hang sem igaz. Az, hogy erről beszélnek, onnan magyarázható, hogy *Andrassy Gyula gróf* megható gyöngédséggel szereti szerencsétlenül elhunyt fivérének családját. Bizonyára arra gondolnak, hogy bátyja gyermekének javát akarja szolgálni a házassággal. De ezt megteheti és meg is teszi házasság nélkül is.

Kossuth-bankók a császárjubiléumon.

Egy képeslap nevezetessége.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

Egy osztrák fürdőhelyen üdülő olvasónk révén érdekes, szinte múzeumba való képeslevelezőlap jutott hozzánk. Annak egyik dokumentuma, hogy milyen botlásokba és furcsaságokba esik az osztrák, a mikor a magyarok lojaltságára utazik.

A császárjubiléum alkalmából készült ez a képeslevelezőlap — a magyarok számára, akiknek pedig nem volt ünnepük a jubileum. Onnét látszik, hogy a magyarok számára csinálták, mert a lap képes oldalának közepén csupán az *egyesített magyar címer* van. Balról és jobbról ez a két szám áll:

1848 — 1908.

Mind a két szám alatt az uralkodónak az időben való arcképe.

Mínderre azonban mást alig lehetne megjegyezni, hogy ennek a két számnak a magyar címer mellett nincs olyan jelentősége, mint aminőt az osztrák címer mellett ma ünnepelnek s így ez a képes levelezőlap legalább is némi tapintatlanság. A képes levelezőlap konstruálójá azonban a stílszerűségben tovább ment. Az évszám és az az időbeli arckép alá reprodukálta az illető évszámok *bankóit*. Az 1908-as szám és arckép alá a mai magyar huszokoronást, ezer, száz és tíz koronás bankjegyek hű képét.

Az 1848-as évszám és az az időbeli császár-arckép alá pedig — a *Kossuth bankók* képe. A császár arcképe alatt egy öt forintos, ezzel az aláírással:

Kossuth Lajos

pénzügy Miniszter.

Ez alatt pedig egy másik, ugyancsak a szabadságharcban született papírpénz, ezzel a feljellel:

30

Kincstári utalvány Harminc pengő krajcárra.

Aláírva:

Az országos honvédelmi bizottmány.

A legújabb királytisztelő mellett is ki lehet mondani, hogy ez a két bankó nem igen illik a császár arcképe alá, s azoknak a császárjubiléummal való összepárosítása hatalmas izléstelenség. Az üzleti élelmesség abban mindenestre csalódott, hogy ezt a hiperiojális magyarok nyakra-főre fogják vásárolni. De az emlékeknek ilyen bántó módon való összekapcsolása, téves fogalmakat keltő összekapcsolása mindenestre más büntetést is érdemelne.

Az új hadtestparancsnok aradi regénye.

Az ezredes huga — kegyelmes asszony.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

Hírt adtunk arról, hogy a temesvári 7-ik hadtest parancsnokává *Frank Libort*, a szerezveol gyaloghadosztály parancsnokát nevezték ki. Megírjuk — a bécsi híradás nyomán — az új hadtestparancsnok katonai karrierjének főbb mozzanatait, a fokozatokat, a melyen át nagy polcra jutott.

Ebből az életrajzból kimaradt egy postikus, kedves részlet, a melyet, miután a hadtestparancsnok házasságáról van szó, eléggé jelentősnek lehet nevezni. Ez a részlet pedig reánk nézve annál nagyobb érdekességű, mert *Aradhoz* fonódik, ahol — tizenhat esztendővel ezelőtt — *Frank Libor esküvője* volt.

Frank Libor 1892-ben, mint vezérkaral ezredes az aradi 33-ik gyalogezredhez volt beosztva, mint a 4. zászlóalj parancsnoka. Rendkívül egyszerű, a pózoktól és a harsány modortól idegen katonatiszt volt, akit a „Strammheit” teljes hiánya miatt az akkori tisztek katonaruhában járó civilnek neveztek.

Az aradi házezred parancsnoka az időben *Csikós Alajos* ezredes volt. Az ezredes házában élt annak egy unokahuga. Komoly, rendkívül rokonszenves leány, a kinek egyéb szép vonásai közül a zeneértése emelkedett ki. Kitűnően zongorázott és *Frank* alezredes, aki rajongott a zenéért, e révén megismerkedett a leánnyal. Az ismeretségből mindennapos látogatások lettek, ezek révén pedig mély, erős vonzalom, a mely a házasságig vezetett. *Frank* megkérte a leányt — és *nőül is vette*. A kauciót a maga vagyonából tette le, miután a leány szegénysorsu volt.

Aradról a hadügyminiszteriumba tették át, a VI. osztály élére, a melyhez a katonai nevelés ügyei tartoztak. Májusban, az áthelyezés előtt tartották meg Aradon az esküvőt, a mely a helyőrségnek természetesen nagy eseménye volt.

Tizenhat év múlva, mint hadtestparancsnok jön inspicálni Aradra az egykori egyszerű alezredes. Kétségtelen, hogy kedves emlékek ujulnak fel a visszatérésnél, a mikor először jelenik meg újra az öreg várban, a hol házasságának regénye kezdődött, a hol az egyszerű leányt megismerte, a kiből azóta kegyelmes asszony lett...

SPORT.

Délmagyarországi atletikai verseny.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

Magyarország déli vidékének legjobb atlétái találkoznak azon a versenyen, mely ma, Urnapján az *Aradi Athletikai Klub* pályáján lejátszódni fog.

Az *Aradi Athletikai Klub* már negyedizben rendez ilyen jellegű versenyt, melyek évről-évre jobban sikerülnek. Mindég több versenyző keresi fel a versenyeket, ezáltal — mint értesülünk — 46 atléta vesz részt a nemes vetélkedésben, a különböző versenyekben.

A 100 yardos síkfutásban 16, a 220 yardos bajnoksági versenyben 8, az 1 angol mérföldes futásban 10, a magas-ugrás bajnoki versenyben 7, a gerelydobásban 15, a diszkoszdobásban 8 versenyző, a súlydobó csapatversenyben 3 csapat, a súlydobó egyéni versenyben 26 versenyző és a 4×200 méteres staféta futásban 5 csapat fog küzdeni. E tekintélyes

számu versenyzőgárda a Temesvári A. K., a Szegedi A. K., a „Bácska” szabadkal A. K., az aradi postás sportegylet és a rendező Aradi A. K. legjobb erőiből kerül ki, kik közt több országos hírű atléta van, mint a szegedi Rácz László, a kiváló dobó, a temesvári *Witsenete* Márton, az aradi *Mudin* István, *Alt* János, *Szathmáry* Kálmán stb.

Az idegenből jövő versenyzők, természetesen nagy számu érdeklődő kíséretében, reggel érkeznek Aradra.

A verseny, tekintettel a meleg időjárásra, délután fél 5 órakor veszi kezdetét a Török Gábor utcai pályán; megtekinthető 60 filléres tribünjegy, vagy 20 filléres állóhelyi jegy váltása mellett.

A versenybírók tagjai: elnök: *Szathmáry* János, tagok: *László* József, a Magyar Athletikai Szövetség kiküldötte, ifj. *Vas* Gusztáv szövetségi kerületi előadó, *Szendé* István (Sz. A. K.), *Muth* Gáspár dr. (T. A. K.), *Szell* Ernő (A. P. T. S. E.), *Szokolcsay* Lajos, *Preislinger* Béla (A. A. K.)

Versenyfelügyelő: *Preislinger* Béla. Indító: *László* József, időmérők: *Szell* Lajos dr. és ifj. *Vas* Gusztáv, célbíró: *Gaal* Zoltán, térmérők: *Kákos* László és *Sasvárdy* Géza, orvos *Borsos* Béla dr.

— Az aradi posta- és távirtda tisztviselők sportegyesületének vasárnap lefolytatott házi versenyén az idő előrehaladottsága miatt a programba felvett football matschot nem tarthatta meg. Ennek pótlására a honvédelmi lakanya előtti sporttelepén ma délután 3 órakor az I. és II. csapat között football-trening-verseny lesz.

Vitriolmerénylet.

Két asszony — egy férfi.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

Az aradi kir. ügyésségnek ma csaknem végzetes kimenetelű vitriolmerényletről tettek jelentést a szomszédos Ujmikálaka községből. Egy vasuti fékező szerelméért versengő két asszony harca ez. Ezeknek egyike vitriolmerényletet követett el a másik nő ellen, de olyan szerencsétlenül végződött ez a merénylet, hogy a támadó is súlyosan megsebesült s most mindketten az aradmegyei kórházban fekszenek.

Az esetről ezt a tudósítást adjuk:

Néhány évvel ezelőtt meghalt az Ujmikálakán lakó *Soós* Antal államvasuti fékező felelége. *Soós* ekkor a hához vette a 34—35 év körül lévő *Tóth* Zsófiát gazdaasszonynak.

Tóth Zsófia nagyon megszerette a gazdáját és így módfelett rosszul esett neki, amikor pár hónap előtt *Soós* őt elbocsátotta szolgálatából.

— Majd visszahívta még *Soós* ur, — mondotta az asszony — de akkor már késő lesz.

Nem tudni mire célozhatott ezzel az asszony, annyi azonban bizonyos, hogy *Soós* nem hívta őt vissza. Sőt ellenkezésképp, egy másik asszonyt vitt magához, *Vig* Jullannát, aki anynyira a kegyelbe fértőzött *Soós* nak, hogy az hajlandó volt őt feleségül venni.

Már az esküvő napja is ki volt tűzve, amikor a meglehetősen frigiditást szerzett az első asszony, *Tóth* Zsófia, aki elhatározta, hogy megakadályozza ezt a házasságot. Minthogy másképpen, mint a menyasszony elpusztításával nem lehetett test megtenni, hát az elkereskedett *Tóth* Zsófia erre határozta el magát.

Aradon valahonnét vitriolt szerzett és ma hajnalban megleste riválisát az udvarban, amikor az éppen a pincébe akart menni.

Tóth Zsófia magasra emelte a vitriolos üveget és ezzel a kiáltással rontott *Vig* Jullánára:

— Most leszámolok veled, mert elcsábítottad azt a jó embert!

Ezután le akarta önteni a nőt, aki azonban ügyesebb volt és a kezére fűtött *Tóth* Jullának. Ettől az üveg eltört és a vitriol mindkét asszonyra fröccsent, de olyan szerencsétlenül, hogy az arcukat, meg a kezüket súlyosan megsebesítette.

A rendőrség a két asszonyt a vármegyei kórházba szállította, ahol a vizsgálóbíró kihallgatta őket s megindította a nyomozást a merénylet ügyében.

Amról beszélnek.

Moltke a Marosban.

Zajos, eleven élet uralkodik most az aradi Neptun-uszodában. Akik még itthon vannak s akik már hazajöttek a nyaralásból, a Maros friss hulláma közé menekülnek az aszfaltvasztó hőség elől. A Maros a mi Abbáziánk, Lidónk, Oszvendénk és minden egyebünk. És meg van az a jó tulajdonsága, hogy egészen ingyen folyik el Arad mellett, amit ha nem lenne teljes határozottsággal és erélyvel, úgy városunk bölcs tanácsának jóvoltából már rég fízethetnénk a Maros hullámszási pátadót.

Szóval, a Neptunban olyan most az élet, mint valami tengeri fürdőben. Sőt, hogy a hasonlatot precízebbé tegyük: majdnem olyan, mint Heringsdorfban. Ez a hely tudniillik ugyanaz a berlinieknek, ami a budapestieknek Siófok. A kis berlini varróleány oda rándul ki vasárnap az ideáljával, az iparoscsalád a gyermekeivel, a bankár a feleségével és a péklegény a maga — Moltkejével.

Mert valóban rendkívüli dolgok tapasztalhatók most a Neptun férfiosztályában.

Lakik Aradon egy érdekes szerelmes pár. Az egyik közülök túl van a balvan esztendőn, a másik még ifju és bohó. És e szerelem arról nevezetes, hogy nincs benne semmi nőies vonás.

Férfias a szerelmesek vágya, férfias a szenvedélye, szóval mindenük férfias.

A derék pár fölött néhány nap óta, ugyilátszik borolni kezd a szerelem ege. Az ifju ugyanis hűtlenségi hajlamokat tanusít és csapodár allűröket ölt fel.

A nagy szerelmi meghasonlásnak pedig egyedül a Maros az oka. A esélcsap ifju, amióta a Neptunban megleveneredett az élet, naponta lejár a fürdőbe és ott a legpajzánabb enyelgést követi el. Nála nyájasabb, szeretetreméltóbb fürdőzőt aligha látott még az öreg Maros. És az ifju kacérsága főleg idősebb urak iránt nyilvánul meg, ami elvégre is még becsülésre érdemes vonás, mert az aggkor rántil tisztelet és szeretet: erény.

A minap egy kis botrány is történt. A kacér ifju módfelett szeret a víz alatt uszkálni, mert a víz csak úgy, mint a költő szerint a föld: ápol és elzakar. Ilyen buvár mutatványok közben történt, hogy egy mit sem sejtő, élteesebb fürdőző ur váratlanul elordította magát:

— Jaj, megcsipett valaki!

A nyomban megéjtett vizsgálat mindent kiderített, de az ügynek nem lett komolyabb folytatása, csupán annyi, hogy a megcsipett ur dühösen hátat fordított a szerelmes ifjunak, ami ez utóbbit látható örömmel töltötte el.

Az öreg ur még dörögött egy darabig, de aztán megnyugodott és nehezkésen kimászott a vízből. Mikor pedig elhagyta az uszodát, bánatosan felsóhajtott:

— Hatvanöt évet éltem és ma ért utol az első szerelmi vallomás!

Ilyen a fürdői élet Aradon nap-nap után, mi közben pedig a Maros vize folyik csendesen...

AUTOBUSZ-DALOK.

I.

Mikor a Ségá és a Gáj között
Repülőgépet simogat a köd,
És a mai Kapa-utca helyén
Villamos jár a házak tetején,
A rácfertály, a szalmagvár alatt
A földalatti kevélyen halad,
A Maros habját gözhajó szell,
És Ujarad is benzinnel tell;
Egy járműve a modern technikának
Nem jut a félszernek határain túl,
Arra száz évig is hiába várnak, —
Hogy egyszer az autobus is megindul.

II.

A főmérnöknek feje lszad,
A főmérnöknek arca bus,
Különös, furcsa járó eszköz
Ez a havre i autobusz.

Van hozzá hordó-számra benzín,
Sőt művelt sofför is nem egy,
A kereke is gummitalpu
És ez a szekér még se megy.

Csak ámul, szédül a szakember
Ez ujkori csoda felett:
Est nem hajlja sofför se benzín,
Csupán — egy szabályrendelet.

III.

Az autobussnál, — egy nap jönni fog,
A polgárnagy keservesen szokog.

A tanácsos — fogalmazóival
A gép előtt fájtó panaszt rival.

Városatyákból gyász-fekete kör
Könyfacsaró eléglába tör.

Uzemdirektor hangja oly setét:
Olvassa Szép Ion történetét.

S e sok bus ügynek egy remény a nyitja:
Tán minden az autobuszt megimittja!

HIREK.

Kézimunkakiállítás a polgári leányiskolában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

A polgári leányiskola kézimunka- és rajzkiállítása, amely tulajdonképeni vizsgája a növendékeknek, ma nyitott meg. Két teremben van felállítva a tanulók egész évi munkásságának gyümölcse. Ama munkásság, a mely a kézi ügyesség, művészeti érzés és alakító képesség segítségével, szorgalommal fejlett ki anynyira.

Temérdek munka egy halomban. Nem te-
lik be az ember egész nap a nézéssel és csodálkozással. Az a sok apró figyelemmel egymáshoz fűzött szem, egyik öltés a másik mellé sorakozva, mint alakul formává, mint vállk hasznavehető, nélkülözhetetlen cikké. A kézimunka elemeltől fokozatosan fel, egész a legkomplikáltabb kivitelig ott találjuk a kötés, burkolás, hálósás és varrás mindennemű fajtáját. A kiállított munkák valamennyire részben az öltözék hasznos alkatrészeit, részben a lakásberendezésnek szépséget és izlést kölcsönző kellékeit képezik. Nem utolsó érdeme a bemutatót tárgyának, hogy bennük eredeti magyar népművészet érvényesülnek.

Külön kell kismélnünk a csak néhány év óta tapasztalt azt az újítást, hogy a rajz és festés terén a minták szolgáló utánpótlásával teljesen szakítottak. Helyette az ősi természetnek

pontos megfigyelése alapján dolgoznak. Emellett az egyéni feljegyzések és fantáziának is szabad tért nyitnak önálló rajzmotívumok tervezése által. A bemutatott összeredmény a hivatásuk magasztalán álló vezetők: *Benedek Etelka* és *Marinkovics Mária* tanárnők odaadói fíradozását dicséri.

A kiállítás megtekinthető délelőtt 8–12 ig és délután 5–7 ig, folyó hó 21-ig bezárólag.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 18-án az időjárás: Meleg, nyugaton zivatarok.

— A csanádi püspök — képviselő marad. Budapestről jelentik, hogy a képviselőház összeférhetlenségi bizottsága mai ülésén foglalkozott *Milánka Ivannak* a csanádi püspök ellen beadott összeférhetlenségpanaszával. A bizottság 7 szavazattal 1 ellenében kimondta, hogy *Osernoch János* püspöki méltósága nem összeférhetlen a képviselői mandátummal.

— Kossuth Ferenc nyaralása. Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Kossuth Ferenc* kereskedelmiügyi miniszter, aki tudvalevőleg már napok óta beteg, ma reggel 7 órakor a nyugati pályaudvarról négy heji ülésre *Karlsbadba* utazott.

— Csup botrány az osztrák képviselőházban. Bécsből jelentik, hogy ma délután csup botrány volt a Reichsrath ülésén. *Sternberg* gróf képviselő ismét összetűzött a szocialistákkal. Nagy zaj között *Sternberg* fölállott a padra; a szocialistáknak hátat mutatva, testének ama bizonyos részére ütött és azt mondta, amit már ilyenkor mondani szoktak. Nagy ordítások keletkeztek erre s csak az elnök erélyes közbelépése akadályozta meg a tettlegességet.

— Építkezések az aradi üzletvezetőség területén. Az államvasuti beruházások az aradi üzletvezetőség területén már javában folynak. Piski állomáson és Piski-Röndező pályaudvaron ismét nagyobb szabású építkezések vettek kezdetüket, melyekkel, mint a múlt évben végzetekkel is *Steiner József* aradi műépítész biztost meg, ki a megtartott nyilvános versenytárgyaláson a legelőnyösebb ajánlatot tette. E hó 20-án lesz az Újváros állomáson teljesítendő építkezések árlejtése és 30-án az aradi pályaudvaron végzendő kisebb építkezések versenytárgyalása.

— A főváros fejlesztése. Budapestről jelentik: A képviselőház pénzügyi bizottsága ma tárgyalta a főváros fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot. *Busa Barna* és *Olay Lajos* támadták a főváros vezetőségét s azt mondták, hogy Budapest nem érdemli meg a támogatást. A bizottság azonban mégis elfogadta a javaslatot *Wekerle* felszólalása után.

— A zsidó nábob fia. A minap nagy feltűnést keltett *Wahrman Rikárdnak*, a híres *Wahrman*-familia legutolsó férfi tagjának öngyilkos-kísérlete. Ez alkalomból *Pázmány Dénes* volt képviselő érdekes visszaemlékezéseket közöl a *Wahrman*-családról. A cikket a következőképen fejezi be: *Wahrman Ernő* örökölt egy millió kétszáz ezer forintot. Most nagy úr módon rendezkedett be. A Csepel szigeten vett egy birtokot, abból egy kétszáz holdas zöldsárga kertet hasítva, szerződött egy francia műkertészt ötszáz frank havli fizetéssel. Konstruált egy gőzmozgó-gépet. Ezután 5 fogja ellátni az egész országot primörökkel. De télen Brüsszelben élt, nyáron Osztyendében. Persze a birtok el kellődött, mivel még a híres spárgagyak termettek volna. (Most *Sándor Pálé*.) Ezen közben egyszer még találkoztam *Wahr-*

man Ernővel Osztyendében. Futtatott, de nem nyert. Játszott a Casino-ban és vesztett. De azért pompás kedve volt. A vagyona roncsait költötte, csupa herceg társaságában. Tudja, a barátom *Ligne*... és a bolondos *Arenberg*, meg a kedves *Urzel!* Mondja csak, hát maga grófokkal nem is szokott összejönni! De igen, itt van mindjárt a *Merode*. Ah, az, akinek az első szülött fia a *Préentel* herceg! (Ezek a grófok mint volt szuverén család ivadéka és a *Merode* grófság ural, először a hercegi címet és csak miután szénbányák viselik a grófit) Igazán, maga *Ernő* öcsém, nagy demokrata! *Wahrman Ernő* azután, mikor teljesen tönkrement, kinevezette magát a magyar kereskedelmi minisztérium attaséjának Londonba. Ott azonban konfliktusa akadt a nagykövettel, mert ez nem akarta prezentálni az angol udvarnak. Leköszönt. Ájított Párisba, ahol a közel *Ritz* be szállásolta be magát. Ennek a legelőkelőbb szállónak tulajdonosa olyan elegáns ember, hogy ama vendégeinek, kik hajdan nála sokat költöttek, számlát nem nyújt be. Itt élt *Wahrman Ernő* egy évig. Mikor aztán azzal adták tudtára, hogy hitelének vége, hogy egy rosszabb szobába költöztették, — agyonlőtte magát. De olyan udvaris volt, mondta nekem *Ritz* ur, hogy ezt a tragikus tényt nem nálam követse el. Szegény tatár. Azt képzelte, hogy a jeruzsálemi király fia. Pedig az atyja csak a budapesti hitközség elnöke volt, ami pedig még ma különbség.

— Halálozás. *Grell* Frigyes folyó hó 16-án éjjel 12 órakor életének 67-ik évében hirtelen elhunyt. E hó 18-án délután 4 órakor temetik a *Csiky Gergely* utca 16. számú gyászházból.

— Két millió korona a szeméért. A *Polónyi—Lengyel*-féle sajtópörben tudvalevőleg a bizonyítás egyik legfontosabb kérdése a *Cséri* ügy volt. Ez a vállalat ugyanis poton áron bérbe vette a fővárostól a szemétfuvarozást. Utóbb a főváros észrevette károsodását és házikézelésbe vette a szemétfuvarozást. A vállalat most pört indított a főváros ellen, melytől kétmillió korona kártérítést követel. Követelését egy kuriai ítéletre alapítja.

— Az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár Arad összes munkaadóhoz. Az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár ezúton felszólítja a munkaadókat, hogy bélyegtelen kérvényben forduljanak a pénztár igazgatóságához azon alkalmazzottak után kivetett tagjárulék törlése iránt, akik 1907. július 1-je előtt kiléptek a szolgálatból, de akiknek kellő időben való kijelentése elmulasztatott. Amennyiben az alkalmazzottak kijelentése, illetve kilépése okmányokkal vagy egyéb bizonyítékokkal kellően igazoltatik, aminek már a kérvényben meg kell történnie, úgy a pénztár igazgatósága méltányosságból engedményeket fog tenni. Azon mulasztásoknak jogkövetkezményeit, amelyek már az új törvény életbeléptetése óta követték el, a munkaadóknak föltétlenül viselniük kell és ezért ismételten felhívja a pénztár a munkaadókat, hogy a biztosításra kötelezett alkalmazottakat már a súlyos anyagi következményekre való tekintettel mindenkor nyolc napon belül jelentsék be, illetve az alkalmaztatási viszony megszűnésekor jelentsék ki.

— Algyőválasztás Pécskán. Magyarpécska községben tegnap volt az algyőválasztás. Megválasztották *Kovács Mátyást*.

— Elzárják a vízvezetékot. E hó 19-én, pénteken este 9 órától reggel 4 óráig az utcai csőhálózat tisztítása miatt a *Forray*, *Rákóczi*, *Zrinyi*, *Darányi*, *Csernovits*, *Határ*, *Bercsényi*, *Szent Pál*, *Damjanich*, *Halász*, *Sina*-utcában és a *Haltéren* a vízszolgáltatás szünetelni fog.

Tehát ez időtartamra elegendő vízzel lássák el magukat a lakók.

— A néma vonat. Az aradi állomásfőnökséghez tegnap érkezett meg a kereskedelemügyi miniszternek az a leirata, amelyben tudatja, hogy a mozdonyok fűtyentését beszüntetik. A vonat tehát nem soká fűtyöl már. Néhány hónap múlva a magyar vasutakon is beszüntetik a fűtyölést. Tény, hogy városok, faluk közelében a vonatok sipolása sok bosszúságra ad okot. Különösen némely kiméletlen mozdonyvezető, aki egész hangversenyre valót sipolt, tudta próbára tenni a közönség türelmét. Betegekre valóságos kín volt vasutaink közelében lakni: a vasúti forgalom úgy is mindig zajjal jár, hát még ha ezt ok nélkül is fokozzák. Most a kereskedelmi miniszter beszünteti, illetve bizonyos ritka esetekre készüli korlátozni a fűtyölést, úgy mint az a külföldön régóta divik. Eleinte ugyan kissé furcsa lesz, ha a vonat a megszokott fűtyentés nélkül fog az indulás idejében a kalauz által adott jelre megindulni, de a ki még emlékszik, hogy azelőtt három harangjellel is megijesztették és tették még idegebbé az ügyes lázas, ideges utazó közönséget és tudja, hogy mily hamar beleszokott a közönség a soká nélkülözhetetlennek tartott harangozás elmaradásába, az meg fog vigasztalódni, hogy majd csak megfogjuk szokni a fűtyölés nélküli vasutazást is. Jövőben tehát, ha elkészünk, nem mondhatjuk majd, hogy: „az orrom előtt fűtyölt el a vonat”; csöndesen, szerényen, fűtyszó nélkül fog bennünket *faképnél hagyni*.

— A királybiztos urat elővezetik. A marosvásárhelyi esküdtbíróóság — min: tudósítónk jelent — ma rendkívül érdekes s politikai háttérű sajtópört tárgyait. *Marton Sándor* marosvásárhelyi törvényhatósági bizottsági tag vádat emelt *Török Károly*, a *Marosvásárhelyi Ellen-zék* című lap szerkesztője ellen. *Török* még akkor, mikor *Vasáryt* a darabont minisztérium királyi biztosul küldötte le *Marosvásárhelyre*, azt írta lapjában, hogy az látogatást tett *Martonnál* s *Marton* szívélyesen fogadta. A vádtanács *Marton* feljelentése folytán vád alá is helyezte a szerkesztőt, azzal okolva meg határozatát, hogy a kiról azt írják, hogy darabont királyi biztossal érintkezik, annak becsületét sérik meg. A mai főtárgyaláson nem hoztak ítéletet, mert a koronatanu, *Vasáry* nem jelent meg, dacára annak, hogy előre felvett az ügyességnél utliköltségek fejében hatvan koronát. A törvényszék elrendelte, hogy csűrörök vesessék elő a legközelebbi főtárgyalásra.

— Kabaret Aradon. Megirtta, hogy budapesti fiatal színészekből és színésznőkből álló társaság Aradon kabaré előadásokat rendez. Mint értesülünk, az előadásokat pénteken és szombaton este tartják meg a *Láng* testvérknél. A konferenciát *Bányász Vilmos* dr. fővárosi író.

— Meteor esőt jósol. Meteor írja: Junius havának hátralevő fele a csomópontokon elég esőt fog hozni. A 21 és 28-iki csomópontok csapadékos jellegűek, különösen az utóbbi körül fejlődhetik ki nagyobb esőzés. Junius hátralevő csomópontjai 16, 17, 18, 21, 22, 28, 29 és 30-ra esnek. A 16, 21, 28-ikiek erős, a többi meleg s elég száraz jellegű. Junius havának csomópontjai 1, 2, 4, 6, 7, 13, 15, 19, 20, 25, 26, 28, 29 és 30-ra esnek, amelyek nemcsak nagy számuk, de erős hatásuk folytán is kitűnnek, így e hónapban nagy változásoknak nézünk elébe. Első felében a csapadékos jelleg túlyomó, melyet részben csupán azon körülmény csökkent, hogy Holdunk földtávolban s mi Naptávolban állunk ekkor. Az 1 és 7-iki csapadékos jellegű, a 13-iki már szárazabb, de a 15-iki ismét esős, valamint a 10-iki is, mely még hűvös befolyással bír, 25-ike körül a meleg, derült jelleg érvényesül, míg a 20–30-iki újra esős és hűvös jellegű. A melyből kifolyólag junius igen hűvös lenne, mit azonban enyhíteni fog.

azon körülmény, hogy nyarunk közepét képezi e hónap és hogy nagyobb napkitörések várhatók. Így természetesen nem, de azért elég meleg lesz e hónapban.

— **A vízbe fult katona.** Nagyváradról írják: Tegnap a kora délutáni órákban végtelen szerencsétlenség történt a Pankolits-féle uszoda mellett. A 37-ik gyalogezred tizedik századát kivezényelték ruhát mosni. A katonák a Pankolits-uszoda felett a katonavárosi parton telepedtek meg és nekivetközve mosták a Körösben a kukorica nadrágokat. Szatmári András nagyszalontai születésű szakaszvezető, míg a bakák a ruhaáztatással voltak elfoglalva, a folyó mélyebb medrében fürdött. A katonák nem vették észre, mikor tűnt el közülök a szakaszvezető. Az uszoda alatt, a városligeti parton állók látták, hogy a víz sodra elkapta az uszóni nem tudó legényt s lecsapta az uszoda tutajai alá. Mire a szerencsétlen katona társait figyelmeztették, a szakaszvezetőnek nyoma veszett. A katonák egy órai keresés után találták meg a szerencsétlen katona holttestét. Mikor kiszabadították a tutajok alól, még meleg volt a teste, de hiába volt minden élesztési kísérlet, mire az ezredorvos megérkezett, Szatmári András halott volt. A holttestet beszállították a csapatkórház hullakamrájába.

— **Ujtás a fogorvosi gyakorlatban.** A modern fogászati technika minden vívmánya mellett jelentős a fogbajosokra a várasi idő kiküszöbölése. Ezen a bajon is segít dr. Székely Károly Batthyány-utca Szántay-házban mostanában letelepedett fogorvosunk, aki ezzel az ujtásával betegel hálsját érdemelte ki.

— **Felsült betörő.** Ma özvegy Auerbach Miksáné Forrai-utca 1. sz. a lakásán betörők jártak és a szekrényeket feltörték, de pénzt nem találtak és így semmit se vittek el. A pénzt ugyanis a Pécskára utazott özvegy Auerbachné magával vitte és egy fillért se hagyott otthon.

— **Köszönetnyilvánítás.** „Milvai kiránduló társaság” 10 kerület adományozott az aradi izr. jótékony nőgyűlésnek, amely nemesszívű adományért benső köszönetét fejezi ki az elnökség.

— **A legjobb márciusi kiviteli sőr csak Schuch Ferenc Milleniumi sörcsarnokában kapható.** 1907

— **Molypuszító és rovarpor legjobb minőségben Vojtek és Weisznál Aradon.** 191.

— **Amateur fényképészeknek!** Általánosan ismert kitűnő szalon- és uti-fényképészeti készülékek, felülmúlhatatlan minőségű pillanat kézi aparátusok, valamint mindenféle fényképészeti cikkek Moll A. cégnél (Bécs, Tuchlauben 9., cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

• A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás •

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, kősavénynél, osztorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

• Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szalay-Lipóci Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsplatz 8. •

1901

Budapesti • • •
• • • • Cabaré
Láng Testvérek
lesz.

Ma este katona-zene Láng Testvérek

Teljesen új mozgófényképek.

TARKASÁGOK.

*

(A jószívű tandocs) A város üzembizottságának mai ülésén tárgyalták az autobuszok ügyét. Szó volt a szabadjegyekről is. Ezek iránt különösen a hírlapírók érdeklődtek.

— Sajnos, az autobuszon nem lesznek szabadjegyek, — mondta a polgármester.

— A lovasut pedig ad.

— Mi nem adhatunk, — mondta Varjassy polgármester, — még nekem se lesz szabadjegyem.

— Hanem azt megtehetjük, — szökött Virágh, — hogy az első próbamenetnél ingyen visszük az urakat.

Az újságírók kacagni kezdtek.

— Mit nevetnek az urak? — kérdezte a főmérnök.

— Azt, hogy én próbaautonobilok segítségével akarja az újságírókat láb alól eltenni.

*

(Egy kis félreértés.) Tegnap este az orfeumban az egyik társaságbeli ifju nagyon és hosszan kezdett nevetni, amikor egy szöke énekesnő fujta az unterkanonér dalt. Az énekesnőt bántotta a folytonos nevetés és a következő levélkét küldte le a jókedvű urnak:

„Ha magának nem tecom a Bréllin akkor meyen az Operában Dori.”

Előadás után így szökött az ifju a hölgynek:

— Akartam magának valamit felüzenni a levél után a szinpadra.

— Mit? — kíváncsiskodott a nő.

— Hogy menjen vissza az iskolába tanulni.

— Oh, én öt évig jártam a színészközlőbe és jól meg is tanultam énekelni, táncolni.

— Nem is a színészközlőről, meg a táncról van szó.

— Hanem?

— Hát az elemi iskoláról és — a helyesírásról.

TORVÉNYKEZÉS.

§ Fölmentett aradi hírlapíró. Tegnap egy aradi hírlapíró sajtóperével foglalkozott a nagyváradai törvényszék esküdtbíró-ága és fölmentő ítéletet hozott. Kaszab Géza aradi hírlapíró az Aradi Építőspárosok Szövetségének titkára volt a vádlott, akit Meisztrovics János aradi sertéskereskedő nyomtatvány úján elküvetett becsületsértés miatt jelentett föl, mert a legutóbbi törvényhatósági tagválasztás alkalmával Kaszab egy aradi hetilapban azt írta róla, hogy nem bír olyan képességekkel, amelyek őt a városatyaságra predestinálnák. Az esküdtszéki tárgyaláson Meisztrovicsot Krenner Zoltán dr. aradi ügyvéd képviselte, Kaszab ellenben védő nélkül jelent meg. Krenner dr. hatásos vádbeszédet bűnszék kérése kimondani Kaszabot. A vádlott hírlapíró érvekben gazdag beszédben sorra megcáfolta a vád állításait és fölmentését kérte. Az esküdtszék akceptálta Kaszab érveit és fölmentette a vád alól.

§ A világi gyermekgyilkosság. Irunk már a minap arról a borzalmas gyermekgyilkosságról, melynek színhelye a szomszédos Világos község volt. Beker Erzsébet, Beker Antal ot-

tanl földesgazda szép fiatal leánya tudvalevőleg el akarta hajtani egy szerelmi viszonyának gyümölcsét. Szomszédnője, Szivák Mária valami szert adott neki, melytől megszülette a hétéves hónapos gyermeket. A még élő csecsemőt ezután a nagyanya, Beker Antalné megfojtotta. A csendőrség hétéven mindhármukat letartóztatta és bekísérte az aradi ügyesség fogházába. Keresztes Gyula ügyvéd a három asszony képviselőjében felfolyamodással élt a letartóztatás ellen, mire a mai vádtanácsi ülés szabadlábra helyezte őket, mivel szökésüktől nem lehet tartani.

Uj könyvek.

*

* **Könyvek a vasuton.** Az utazó közönség kényelmét szolgálja és az utazás unalmát elűzi a „Mozgó Könyvtár” vállalat, mely a vasuti kocsikban elhelyezett automaták útján kitűnő könyvecskéket árul. Eddig a következő könyvek jelentek meg a Mozgó Könyvtár vállalat kiadásában: A király mulat Heltei Jenőtől. A bakk asz'el mellől Kálnoki Izidorótól. Detektiv történetek dr. Guthi Somától. Disznótör a Lipótvárosban Molnár Ferencőtől. A két láng Krudy Gyulától. A művész nő férje Szomaházy Istvántól. Die Hochschule der Ehe Szomaházy Istvántól. Szeréna Hercegnő Zboray Aladáról. Anekdoták Miracótól. Schweineschlacht in der Lepeldstadt Mo'nár Ferencőtől.

* **A vámszövetség és bankközösség problémája.** Ezzel a címmel Csetényi József, a Budapesti Hírlap kiváló munkatársa könyvet írt, a melyet az irányadó sajtó nagyjelentőségűnek ítél és amelynek szellemét a szerző előszava világítja meg. A könyv ára 3 korona, megrendelhető: Gábor Arnoldnál, Budapest, VIII. kerület, Gyöngyutka-utca 14., II. emelet 6. sz. alatt. A szerző a tartalmas előszóban többek között a következőket írja: A magyar nemzet mindig ragaszkodott alkotmányához és törvényes önállóságához. Ez a ragaszkodás tette képessé, hogy bármely nagy kérdésben csatlakozhatott elgázodott s határozottan állást foglalt minden ellen, ami veszélyeztette önállóságát. Amikor az önállóságunk a XVIII. és XIX. században a fejlődésnek nagyobb fokára jutottak, az egész nemzetet átfogó, olyan gazdasági intézményeket fejlesztettek ki magukból amelyek által az addig széjjelzaggatott és lazán összefüggő, majdnem egymástól külön életet élő részek szerves egésszé forrhattak össze s szilárd nemzeti állammá alakulhattak. A magyar nemzetet azonban, még mielőtt ki tudta volna küzdeni önállóságát, idegen gazdasági hatalomhoz kapcsolták hozzá s az öncélú, intézményeket saját magukból teremtő és egységgé alakuló nemzetek sorából kitörölték. Pedig a nemzet éltetője az, hogy önálló legyen gazdaságilag. E sorok írója a Budapesti Hírlapban 1906-ban megjelent tíz vezércikkben megmutatta, hogy a nemzeti önállóságnak nélkülözhetetlen alkotó eleme a gazdasági önállóság, hogy a nemzeti önállóság a legnagyobb, a legdusabb és semmiképpen sem pótolható forrása a gazdaságnak és kultúrának, tehát minczen olyan gazdasági szempont, minczen olyan gazdasági érv, amely az önállósággal szemben megállhatna. Ez a könyvem is ennek a tételnek bizonyítása. B-s.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Gabonauzleti hangulat.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 17.

Abból az alkalomból, hogy a gabonauzlet-dén most délután szünet van:

Ausland Izidor: Eddig a déli sürgönyről az esti zárlatig volt jogom itt ülni a kávéházban, de most egyik depech után jön a másik és én nem üdülhetek a városban este 7 óráig.

Smonczes Jakab: Látja, én fel tudom használni a délutánt.

A: Például mit csinál?

S: Alszom, járok mindennap fürödni.

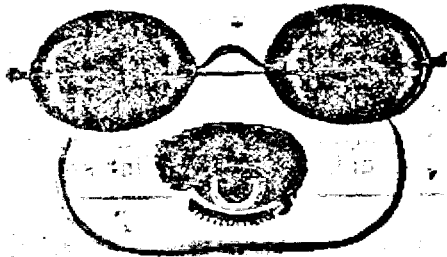
A: Az alvást értem, de hogg lehet minden nap fürödni?

Elsőrendű látyszerész üzlet.

DICK SAMU

órák és látyszerész

Arad Andrassy-tér és Weitzer János-utca sarkán

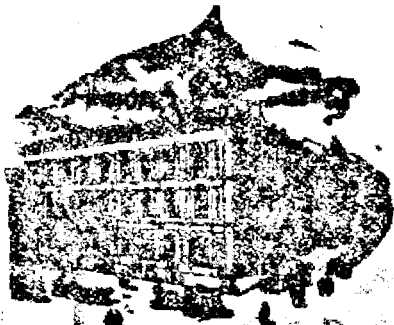

Ez és javít mindennemű órákat két évi járatás mellett a legolcsóbb áron. Raktárban tart mindennemű színházi látcsöveket a legkülönbözőbb kiállításban, legújabbakhoz tartoznak, orrcsipeszűk és szemüvegek arany, ezüst, nickel és tekenőheka színt keretekben, legjobb üvegekkel.

• Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szesz részére, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben. 2413

Szemüvegek és orrcsipeszűk orvosi rendellet szerint azonnal készíttetnek.

„VASS“-szálloda ARAD.

Van szerencsém a m. t. közönség b. tudomására hozni, hogy több évtized óta a legjobb hírnévnek örvendő „VASS” szállodát és kávéházat özv. Duffner Józsefne urnától megvettem és f. évi április 1-től saját nevem alatt vezetem. Legfőbb törekvésem leendő, hogy a m. t. közönség pártfogását teljes mérvben kiérdemljem. Mivégből a szálloda összes vendégszobáit modern stílusba renoválom és villanyvilágítással szereltem fel. Ugyanígy a kávéházat is megfelelően rendezem be, ahol is mindenkor a legkitűnőbb és legfinomabb kávéházi italokat, a saját termései öt éves pánkotai rizlingi borait 4 és 7 decia, valamint pilseni ősforrás sörrel palackokban a legjutányosabb áron szolgáltatok ki. — Minden vonat induláskor és érkezéskor saját omnibuszom. 1575 Kiváló tisztelettel Haas Albert, szállodás és kávész.

Műhely áthelyezés! Kenderesy és Paladics

épület- és butor-asztalosok

Arad, Deák Ferenc-utca 33. sz.

(Helm-ház.)

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, miszerint

üzletünket

a jelen kor igényeinek megfelelően berendeztük.

Elvállalunk épület, butor, portál, iroda és bolti berendezéseket a legdiszesebb és a legegyszerűbb kivitelben.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

948

Kenderesy és Paladics.

Hair regenerator.

Ártalmatlan készítmény, mely az ősz hajnak eredeti színét adja vissza. Nem festék, hanem a gyökerekre ható készítmény, melytől a haj puha selyem fényű és ugyanolyan színű lesz, a minő az eredetileg volt, korpa képződés megszűnik, ugyancsak a haj hullása is, nem piszkol.

Ára 2 korona. 271

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

Kitűnő minőségű
hődfarku

battonyai cserép

a legolcsóbban beszerezhető

Papp József Gyula

tégla és cserépgyárosnál

Battonyán.

helybeli elárúsítás nagyban és kicsinyben az

Aradi Kőműves és Ácsiparosok

vállalati szövetkezeténél

Boros Béni-tér 6. sz.

Telefon 275.

1891

Pontos kiszolgálás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

szobafestő, mázó és szobakárpitozó vállalatomat

a jelenkor igényeinek megfelelőleg berendezve, saját közreműködésem és felügyeletem mellett megkezdtem.

Birtokomban vannak a legújabb stilszerű minták, melyek szakképzettségem mellett, azon helyzetbe hoznak, hogy a legszebb kivitelű munkát is a legjutányosabban számítok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esedez

Hegyesi Géza

szobafestő és mázó

2076

Aradon, Alómarospart-sor (Dr. Angel-féle ház)

Csak én általam érhető el.

Legújabb és izléeses Hivitelben.

Jutányos árak.

Negyedórán belül megszünteti a

Fejfájást

hirneves

Rozsnyai fejfájás elleni pastilla

1 darab 20 fillér. 6 darab ára 1 korona.

Páratlan hatása

gyomorerősítő-szer

a Rozsnyai-féle

Kárpáti gyomorcsépp.

Kapható csakis:

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárban

301

Arad, Szabadság-tér.

Minden jobb üzletben kapható.

Kérjünk Braun-féle

„Rózsa-crém“ cipőkenőcsöt,

mert az összes forgalomban levő gyártmányok között a

„Rózsa-crém“

conserválja a lábbelit, ellentétben más készítményekkel, melyek a bőrt kiszáradtják és törékenynyé teszik. — Eddig is számtalan szakember elismerésével találkozott.

Egyedüli készítője

Braun N. A. Arad.

Ismételadók forduljanak bizalommal hozzám.

Erredeti angol rendszer szerinti készítő!

Erredeti angol rendszer szerinti készítő!

„NOXON“ Canada-kaszáló-gépeket

elsőrendű gyártmányt,

Kéveköteket,
Arató-gépeket,
Fűkaszálókat,

melyek kifogástalanul dolgoznak,

szénaforgatókat, széna- és arató gereblyéket, széna-sajtókat, szalma-préseket, vetőgépeket, ekéket, hengereket, boronákat, kukorica-morzsolókat, cséplőgépeket, járgányokat, gabonarostákat, trióereket, stb. gyártanak és szállítanak mint különlegességet, jótállás mellett elismert legkiválóbb szerkezetben

Mayfarth Ph. és Tsa

mezőgazdasági gépgyárak

1271

Bécs, II/1, Taborstrasse 71.

Kihúrtva több mint 800 arany, ezüst, bronz órámmal. — Részletes árjegyzékek ingyen.

Képviselek és viszontelárúsítók kerestetnek.

Tüzifa

raktár.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására adni, hogy

**Nagyvárad-ut 12. sz. alatt
tüzifa, faszén, szerszámfa raktárt
nyitottunk,**

hol mindennemű tűzifát nagyban és kicsinyben árusítunk.

Gróf Zselénski Róbert
zimbrói erdőkezelőségének
aradi tűzifaraktára.

2228

DEPILLOR

HAJVESZTÓ.

E csodahatású szerrel minden oly helyről, a hol a hajnövekedés alkalmatlan, mint arc, nyak, kezek, azt egy pár perc alatt minden fájdalom nélkül eltávolítja. Ára utasítással 1 korona.

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul

a Hajós-féle ANAGALLIN használata által. Nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű.

Ára utasítással 70 fillér.

Ovakodjunk az utánzatoktól. Csak olyan készítményt tessék elfogadni, ahol „Anagallin” szó látható.

Poloskák

kiirtására legjobb szer a

Phenolsav.

Még a petéket is kiirtja, a butorokat nem támadja meg.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

Ideális, legjobb, legtartósabb amerikai

Gummi-óvszer

= NEVER. =

6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

A fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

241

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Alapított 1858.

Telefon szám 459.

Müller J. és Fia

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó gyára

ARADON, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 40—42.

Gyűjtőtelepek: Lózsef főherceg-ut 11. sz., Forray-u. 2b. sz., Asztalos Sándor-u. 2—3. sz.

Vidéki gyűjtőtelepek: Déva, Brassó, Gyulafehérvár, Segesvár, Vajdahunyad, Szászváros, Székelyudvarhely.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, miszerint 50 év óta fennálló országos hírű

ruhafestő, vegy ruhatisztító és fehérnemű gőzmosó gyárunkat

ujabban megnagyobbítottuk és a legmodernebb gépekkel szereltük fel s így nemcsak a bel, hanem a külföld bármely hasonmú gyáraival a versenyt felvesszük.

Vegyileg tisztítunk vagy festünk mindennemű férfi és női ruhákat, felöltőket, gyermek ruhákat, teljesen egészben minden bontás nélkül, továbbá butorszöveteket, függönyöket, hímzéseket, csipkéket, keztyűket, szőrméket stb. stb.

Fehérnemű-gőzmosógyárunkban, mely kitűnő gépekkel van ujonnan felszerelve, mindennemű maró anyag, (mely a fehérneműnek ártana kizárásával) hófehéren mossuk, bármilyen fehérneműket, de főleg gallérokat, kézelőket, férfi ingeket stb., melyek modern fényező gépeinkkel fényezve teljesen új kinézetet nyernek.

A n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönve, kérjük további szíves megbízásait

kiváló tisztelettel

Müller J. és fia.

823

Postaküldemények gyorsan és gondosan eszközöltetnek.

Pontos és gondos kiszolgálás.

Pontos és gondos kiszolgálás.

Arad legszebb nyári mulatóhelyén, a Városligeti vendéglőben

MA és minden csütörtökön KATONAZENE

Z elner Sándor karnagy személyes vezetése alatt. Kitűnő hideg és meleg ételekről, fajtiszta, zamatos hegyaljai borokról és friss esapolású kőbányai sörről gondoskodva van. — Szabad bemenet.

2241

Számos látogatásért esd: **Lukács F. Lajos**, vendéglős.

Seiler Bertalan

paszmányos és gombkötő üzlete
Arad, Weitzer János-u. 13. sz.
**Zsinor,
gomb,
bojtok**

és rojtok

állandóan raktáron tartatnak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden szakba vágó munkát a leggyorsabban készít. 888

Nem kell London. Nem kell Páris. Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték után!

CIPŐKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER UTÓDA

orthopéd és divat cipészüzletben

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Biztos különös figyelmébe ajánlom orthopéd-gyógycipőimet, melyek megakadályozzák a lábfej fejlődését. Gyermekknél, ugyancsak felnőtteknél nagy sikerű eredményeket értem el, amit számos elismerés tanúsít. Készítek a valódi amerikai formájú cipőkről meg nem különbözhető tartós szép cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel!

SEELINGER UTÓDA 841

Brecska Károly

állami cipész tanfolyam szaktanítója.

Cement

hornyolt cserép

a legjobb fedő anyag. Vizáthatlan! Örökké tart!

Tégla, Cserép

legjobb minőségben állandóan raktáron 754

Pollak Sándor

tégla, cserép és cementárú gyárban

Mikalának.

Telefon 5-15.

Erzsébet-tér 37., I. em. Városi iroda:

Napernyők

minden színben és fekete óriási választékban, legjutányosabb árak mellett. 1881

Hoffmann Sándor
Színház-épület.

Telefon 688.

FISCHER ÁRMIN

szobafestő és mázoló

Vörösmarthy-utca 3.

A legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig elvállal munkákat ugy helyben, mint vidéken. 1905

Vizvezeték-műhely megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a mai kornak teljesen megfelelő vizvezeték berendező-műhelyt nyitottam, hol mindennemű csatornázást, vízvezeték, fürdőszobát, angol klozeteket, vízfűtés, acetellin és Benold-felszerelést és vezetéket, minden fajtájú szivattyukat, hőlégmotor-és szivattyuk javítását és készítését elvállalom.

20 évi tapasztalataim, valamint 11 évi aradi működésem biztosítékot nyújt tisztelettel rendelőknek arra, hogy az elvállalt munkát szakszerűen, pontosan és lelkiismeretesen, a lehető legolcsóbban eszközölöm. 851

Ugyane szakba vágó munkák jó karban tartását átalányban elfogadom.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri,

Kiváló tisztelettel

Mókos Márton

szereplő-mester

Petőfi-utca 4. sz.

Uj fodrász-üzlet.

Van szerencsém az igen tisztelettel közönség figyelmét felhívni újonnan berendezett

fodrász-üzletemre.

Céлом pontos kiszolgálás a n. é. vendégeim teljes megelégedésére. Becses pártfogást remélve teljes tisztelettel

Scheirich Sándor

fodrász és borbély

Arad, Zrínyi-utca 1., az Első Aradi Takarékpénztár épületében. 1499

Több mint 25 év óta elismert legolcsóbb bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

divat, készmő, rövidáru és fehérnemő üzlete

a „kék golyóhoz”

Arad, József főherceg-ut II. szám

(Karolina-utca sarkán.)

Legújabb himzett batisztok, Zep-hírek, ruhavásznak, kartonok, napernyők remek színekben, csipkék és himzések csoda olcsó árakban, trikók, kesztyűk, harisnyák, szalma kalapok, gyermekcipők és ruhák nagy választékban, rendkívül olcsón árusítatnak Kilényi C. és Társánál. 1901

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ

vasuti állomás, posta, táviráda és telefon.

— Közvetlen gyorsvonattal kocsit Budapest nyugati pályaudvarról. Idény: május 15.—szeptember 15.—

Specialis gyógyfürdő szívbetegnek részére, női bajoknál, hólyag- és vesebajoknál, kö- és tüdőbetegségeknél, a légutak-, az emésztő- és kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál. Sápikór, vérszegénység, görvélly-és angolkór, általános gyengeség és a női ivarszervek idült bajainál. Radioaktív szén-savas sós és szén-savas vasas források. Prospektust kívánatra küld a Fürdőigazgatóság.

Muschong-Buziásfürdői

SZÉN-SAV-MŰVEK

kartelen kívül szállítanak, azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szén-savat

a világhírű buziásfürdői szén-savforrásokból.

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított kevesbbé kiadós szén-savval.

Megbízható, szigoruan lelkiismeretes kiszolgálás.

Sürgőnycim: MUSCHONG, BUZIÁSFÜRDŐ.

Interurban telefon 18. sz. 5881

A KI SZÉP AKAR LENNI,

használja egyedül a Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉMET,

mert a világ minden részéről jövő hálaíratok legjobban bizonyítják, hogy

ennél jobb szépítőszert nem létezik.

Szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget

és mindennemű arctisztatlanságot — varázsszerű gyorsan eltüntet. —

Ára egy tégelynek 1 korona.

Vigyázat: Csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessenek kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél: 241

HAJÓS ÁRPAD

gyógyszertárban
Arad, Andrassy-tér 22., megyeházzal szemben,
továbbá minden gyógyszertár, illatszertár és drogeriában.

Mentőszekevények

járgány vagy motorikus cséplőgépekhez

a 2150/IV. b/1904. sz. miniszteri rendeletnek megfelelően összeállítva legjutányosabban kaphatók a

Vöröskereszt Drogueriában

ARAD, Weitzer János-utca 2. (Minorita-palota.)

1331

Heim Ferenc

képesített kőművesmester

Arad, Jóna-utca 36. szám.

Tisztelettel értesitem a nagy-
érdemű közönséget, hogy az

Építkezési szakmába vágó

mindennemű új épületek, lakházak, magtárak, istállók építését a mai kor igényeinek megfelelően a lehető legjutányosabb árban készítek, egy-
szintén célszerű átalakítások és kisebb-nagyobb javításokat, s megbízás folytán a szükséges terveze-
tek készítését a legelőnyösebb fel-
tétel mellett vállalom. Miért is a nagyérdemű közönség becses párt-
fogását kérve, tisztelettel

Heim Ferenc,

1447 képesített kőműves mester.

Valódi amerikai
önműködő ablakredők
gyári raktára. 1938

Lignumsanctum golyók és teke-
bábuk.

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű, férfi divat és játék-raktár

Arad,

Szabadság-tér 21. (Lengyel-ház.)

Megérkeztek a tavaszi divat újdonságok!

Brunner Béla

úri divat és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20.

(Ferry-utca sarkán, gróf Nádasdy-palota)

Ajánlja dusan felszerelt árurak-
lárát, hol a legszebb és legdivato-
sabb kalapok, **ingek**, gallérok,
kézeldők, nyakkendők, keztük, zseb-
kendők, harisnyák, sétabotok és
esőernyők, stb. kaphatók.

Nagy választék férfi, sport sap-
kában és gyermek sapkában.

Divatújdonság francia és olasz
illatszer különlegességekben.

Kamerli J. pécsi keztügyár főraktára.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltnék

Költözködők

figyelmébe.

Villanylámpák le és fel-
szerelését, petroleum-
lámpák villanyra átala-
kítását, villanyvezetékek
készítését gyorsan és ol-
csón végzi

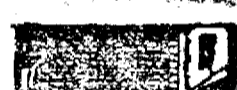
Kalmár József,

1861 Salac-utca 2. szám.

A Központi Szállodával szemben.

Kész cipő mérték szerint.

Egyedüli raktár

Weinberger János
elsőrendű cipőraktár
Arad-Temesvári.

Telefon 685. sz. Alapított 1889. évben.

Várhoi László

úri- és női cipész

Arad, Weitzer János-utca 2. sz.

(Minorita-palota a leányiskolával szemben.)

Van szerencsém a t. helybeli és vi-
déki közönség figyelmét felhívni 18 év óta
fennálló jó hírnévnek örvendő cipész-üz-
letemre. A bekövetkező téli időnyre be-
szereztem mindennemű bőrkülönlegessé-
geket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket fel-
hívom, hogy lábbelít készítek mindennemű
legyvernemhez a legjobb kivitelben elő-
írás szerint. Az egyenruházati egyletnek
több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban
kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszkö-
zöltnék.

Kiváló tisztelettel

541 **Várhoi László.**

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sír és folyosó
kerítések, épület vasalások, görredőnyök
napellenzők, vas-ágyak, kertí székek, pa-
dok, asztalok tömör vasból, valamint mind
a szakmába vágó munkák a legolcsóbb
árak mellett.

Épület szállítására vascsarak kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltnék. 585

Nagy választék sárkerítés mintákból ter-
meszetes nagyságban. — A minták meg-
tekinthetők a műhelytelepen.

Hartmann János

Aradon, Kazinczi-utca 11. sz. alatt.

Tekeasztal, dákók, golyók és kü-
lönlegességi kávéház berendezési
cikkék készítése

műhelye.

Szakképzettségemet a párisi legelső
és legnagyobb gyárban szereztem.
Teke-asztalok behuzását a legújabb
saját szisztém szerint behuzok ra-
gasztás nélkül, a melyeken a golyók
ugrása elő nem fordulhat. Meghi-
váásra bárhova a vidékre is elme-
gyek, saját szöveteimmel.

Műhelyből kikerült árukért, külö-
nösen a dákók egyenességéért egy
teljes évig jótállok.

Ismét eladónak nagy árendé-
mény.

Használt golyókat veszek és cserélek.
Gyors és pontos kiszolgálásért ke-
zeskedem.

Saját francia gyártmány szerint ké-
szült dákók óriási választékban 2
k.-tól 100 kor.-ig. Régi ócska teke-
asztalokat újjáalakítok s becserelek.

Nagy raktár kész billiárdokban! Ol-
csón kapható legújabb fordítható
Elipsis Billiárd. 741

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes térfűrészes (kabát, nadrág és mellény) előződd, csak	1 szelvény 7 korona 1 szelvény 10 korona 1 szelvény 12 korona 1 szelvény 15 korona 1 szelvény 17 korona 1 szelvény 18 korona 1 szelvény 20 korona
---	---

Egy szelvényt fekete szalonnához 20. — K. — ért. szilárd felöltőzövetet, turistalódot, selyem-
kangarót stb. stb. gyári árakon küld a mint meg-
látható és szelvényt mindenütt ismert posztó-
gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

(Minták ingyen és bérmentve.)
Az előnyök, a melyeket a magánvétel élvez, ha
szövetvásárlásnál közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékeny.
Szabott, legelőnyösebb árak. Óriási választék.
Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb
rendelésnél is, teljesen friss árban.

5858

Bérbeadó

a Gróf Nádasdy-pa-
lotában a Furray-utca
sarkán egy száraz,
világos, körülbelül 150
négyzetméter terü-
letű

2272

pincehelyiség.

Bővebb felvilágosi-
tást a házmesternél.

A hölgyek tudják legjobban, mily
fontos a szép üde arc,
mily hatalom és kincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy
feladat, nem elegendő, hogy valaki
csinos, fess, megnyerő külsejű és
kedves legyen, hanem a legfonto-
sabb, hogy az arcóbre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és azért igen
nagy gondot fordítanak az arcóbr
ápolására és a szépség emelésére.

A Földes-féle Margit-Creme

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütéseket,
pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot hófehérré teszi.

A Földes-féle MARGIT-CREME páratlan és csodás
arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását mi sem
bizonyítja fényesebben, mint azon körülmény, hogy a Wienben
rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits und Schön-
heitspflege“ nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

A MARGIT-CREME, miként azt számos vegyvizsgálat
igazolja, ment minden káros anyagtól és így az arcot bár-
mily ideig használják is azt nemcsak nem rontja, hanem
késő öreg korig ifjú üdeségében tartja meg.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható az egész világon. Ára 1 korona. 281

S: Uszónadrágban — maga hammer! De most Isten önnel, megyek sörözni.
A: Hissz most mondta, hogy délutánokéit alszik és fürdők.
S: Igen, azonban most esik az eső és ilyenkor eltérek a programtól.
A: És isszik, mint egy kefekötő.
S: Maga kis lökötő
A: Kikérem magamnak, én kelekötő vagyok, de maga egy buzakukac!
(Összevesszek.)

Budapesti áru- és értéktézse.

— Az Aradi Közlöny távirati felvételére. —

Budapest, június 17.

Amerika háromnyolccaddal magasabb. 12 ezer mm. 20 fillérrel magasabb.

Az árak 50 kilométert számítva:

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Bona októberre	11.72-11.78	11.71-11.72
Zab októberre	8.54-8.55	8.57-8.58
Rozs októberre	9.72-9.73	9.72-9.73
Tengeri májusra	6.95-6.96	6.54-6.55
Tengeri júliusra	6.90-6.91	6.92-6.93

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	524
Városi villamos vasúti részvény	28.50

Budapest-könyvtár serteskereskedeleme.

— Június 17. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogramm feletti súlyban — fillérig; könnyű páronként 300—400 kilogramm terjedő súlyban — fillérig; Ital nehéz páronként 320 kilogramm feletti súlyban 130—132 fillérig; Ital könnyű páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban 132—134 fillérig; könnyű páronként 150 kilogramm terjedő súlyban 130—140 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm feletti súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 140 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. Serteslétszám: Június hó 14. napján volt készlet 38.004 darab, június 15. napján felfeltartott 270 darab, június 15. napján elszállított 265 darab, június 15. napjára maradt készletben 38.009 darab. A hitelt sertes írány a: Változatlan nyugodt.

Június 28. Az aradi könyvnyomdászok „GUTENBERG DALKÖRE” a Csálai nagverdőben sétatáncversenyyel egybekötött NAGY NYÁRI MULATSÁGOT rendez saját zászlója alapja javára. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság július 5-én lesz.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Bárod Simonyi-utca 1. szám, Szabadság tér mellett.)
 Új műsor. Új műsor.

Flume látkepe.

Műsor 1908. június hó 18-án, csütörtökön:

1. A kutya. Életkép. — 2. Titokzatos szabóműhely. Kacagató. — 3. Téli sportok. Sportkép. — 4. Szerlem bacillus. Kacagató. — 5. Vonattámadás. Dráma. — 6. A lusta. Humoros. — 7. Három bűn. Dráma. (Színes.) — 8. — Flume látkepe. Látványosság.
- Minden előadás alatt katonazene játszik. — Cukrászda.

Előadások: Délután 4 órától kezdve.
 Az előadásokra bármikor be lehet menni.

**NYILTTER.*
 Nyilatkozat.**

A „Függetlenség” e hó 16-án megjelent számában közölt „A kiadóhivatalból” című hírt, miután annak közlője úgy látzik, igen feledékeny uri ember, akként kívánom korrigálni, hogy úgy én, mint Simon Irén e hó 15-én saját kérelmünk folytán, Scheid Henriette pedig még ez év apr. 15-én léptünk ki. Tudomásunk szerint s mint azt a cikk igen tisztelt szerzője kilépésünkkor is igen nagyon hangsúlyozta, nem adtunk semmi okot arra, hogy üzletfeleit oly sürgősen értesítse.

Füzessy Dezső,

az „Aradi Közlöny” kiadóhivatali tisztviselője.

SARGAL 60
KALODONT
 LÉNJOGSA
 Filtes
 100-CRÉM
 5907

IDEGENEK ARADON.

— Június 17. —

Központi szálloda. Ofner Jenő dr. gazdálkodó Mohol. — Bacsoni Kálmán utazó Kerek. — Steinhansz Frigyes utazó Wukovár. — Fáy Samu dr. ügyvéd Békéscsaba. — Schindler Jenő utazó Budapest. — Szente Mór kereskedő neje és leánya Ter-nova. — Elbort Mihály utazó Budapest. — Nikoltz D. utazó Temesvár. — Ullmann B. birtokos Magyarvarkó. — Szirány Miksa utazó Budapest.
 Fehér kereszt szálloda. Roth Verenc utazó Budapest. — Rottenberg Jenő igazgató Budapest. — Deutsch Oszkár kereskedő Alkenyér. — Geller Bernát utazó Budapest. — Lindner Dániel kereskedő Budapest. — Lemberger Simon kereskedő Budapest. — Veres Lajos nyomdász Budapest. — Földes Zsigmond utazó Budapest. — Schmidt Dániel kereskedő Medgyes. — Hirsch Ármán kereskedő Gyöngyös. — Döme Lipót utazó Budapest. — Veres Alfréd kereskedő Budapest. — Dróth Zsigmond utazó Budapest. — Rosenfeld Miksa utazó Budapest. — Weisz Richard utazó Bécs. — Riemann O.ó utazó Hamburg. — Feiherstein Henrik utazó Lemberg.
 Vass szálloda Kanitz Antal utazó Budapest. — Ármos Sándor állami tisztviselő Budapest. — Berger Sándor kereskedő Nagyvárad — Pick Lajos utazó Budapest. — Veres Sándor utazó Debrecen — Pompiliu Costea papnövendék Brád. — Szabó József lelkész Borsosbényes. — Engeldeny Károly kereskedő Körösbánya. — Fáber Herman magánzó Szeged. — Arany Sárika énekesnő Budapest. — Weiner Béla utazó Szeged.
 Pannonia szálloda. Kovács Géza segédjegyző Pllipec. — Fáber Lajos magánzó Szeged. — Lieberman Sándor utazó M. Sziget. — Grishaber Mór berkereskedő Világos.

Ovás

A vastag, puha szappanhab ellen, amelyet ha nem gondosan távolítottak el, egy a bőrt nyúlása teszi. Fehér bőrt betegíti, ezt gyártani is helytelen. Az ékes bőrápoláshoz az ideális toalette szappannak kívüli még 3féle szükséges: 1. A bőrt azonnal és alaposan meg kell tisztítani a bőr felhámástól és piszoktól. 2. A bőrt nem szabad kiszáradni, sem zsírtalanra tenni vagy keményvízre. 3. A jó védekezést a bőr alatt kis erővel azonnal kell előidézni és anélkül, hogy a bőrt megsértenénk, a bőrtisztítást azonnal el kell távolítani.

Megfelel az Ön által használt szappan ezen követelményeknek?

Ha nem, egy tegyen kísérletet a legújabb gyártott Sesan szappannal. Az orvosok száza elismerik a Sesan szappan kiválósságait. Sesan toalette furdó szappan 70 fill. Toalette szépség szappan 1 kor. 20 fill. Készítő szappan 20 fill. Kapható gyógyszerárúhelyekben, drogueriarúhelyekben és megfelelő üzletben.

Dr. L. Sedlitzky, csász. és kir. udvari szállító
 Salzburg.

Szépség titok! Szépség titok!
Puder és arckrém „Germandrée”

Ideális, kellemes illat, alig látható és diskrét, előmozdítja a bőr egészségét és szépségét.

Mignot-Boucher, Illatszerezés
 19 Rue Vivienne, Paris. 5946
 Csakis eredeti csomagolásban és előkelőbb üzletben kaphatók

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelőseget

Limbocsk János és fia
 véső magy. kir. szab. érekeperő-gyára és temetőrendező intézetétől.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Alulírottak úgy a maguk, mint rokonaik, barátai és jó ismerőseik nevében mélyen megrendülve és fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a forrón szeretett és felejthetetlen jó apa, após és nagypapa

Grek Frigyes

folyó hó 16-án éjjel 12 órakor életének 67 ik évében a Mindenható bölcs rendelkezéséhez képest rövid szenvedés után hirtelen elhunyt.

A megboldogult hült teteme folyó hó 18 án délután 4 órakor lesz a Csiky György-utca 15. számú gyászházban az ág. evangélikus szertartás szerint beszentelve és a felső temetőben örök nyugalomra helyezve.

Ég áldása lengjen hamvai felett!

Arad, 1908. június hó 17-én.

Neulinger Béláné, szül. Grek Mari-ka, Szabolcsky Jánosné, szül. Grek Lónka, gyermekei. Neulinger Béla, Szabolcsky János, vejek. Lasztovich Antal, nevelt fia. Neulinger Erzsike és Klárka, Szabolcsky Magduska, unokái

Szépitő-kúrá

végezhet mindenképpen odahaza, ha egy Dr. JUTASSY-féle készletet beszeresz. Ilyenek:

Bőrápoló-készlet a nemális, ép, tiszta arcbőr szépségének ápolására és megőrzésére: száraz, sötét, durva, hámló, feszülő, viszkető, hervadó bőrre: ráncok és libabőr ellen.

Bőrgyógyító-készlet fényes, zsíros, pörusos, alkás (mitesszes), pattanásos (vimmertis), aras, vörös arc, vörös orr, vörös kez, fagyási foltok és izradás ellen.

Bőrtisztító-készlet elsárgult, leburnult, napégett ar-cok fehérítésére, szepők és máj-folt ellen.

Bőrhámiasztó-készlet leucosfoltok, tag pörusok, pattanásnyomok, rőzszapattanás (rosacea), bőrkeményedés, borvirág, himlőhely és sebhegy ellen.

Hajgyógyító-készlet hajkorpa, hajhullás ellen s a kopaszodás megakadályozására. E készletek föl vannak szerelve a megfelelő szappannal, a szükséges kozmetikai eszközökkel és szerekkel, melyeknek bizton-hatását 1892 óta ezer és ezer arcon tapasztaltuk s a melyeknek árhatatlanságáról az intézet főorvosa, **Jutassy József** dr. kozmetikus bőrgyógyász, egészségtanár kezességkik, klinikai receptjei szernt a szerek készülnek. A kimerítő használati utasítás alapján mindenképpen sikerrel kezelheti önmagát azon szépséghegy ellen, melynek megfelelő készletet beszeresz. Jutassy dr. „Szépségápolás” című könyve minden készlethez mel-lékeltre van.

— Minden egyes készlet ára 5 korona. —

Készlet és elárúsítja személyesen vagy posta útján

Kozmetikai Gyógyintézet elárúsító osztálya

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. 1. emelet.

Kapható vagy megrendelhető az intézetnél kívül minden gyógy-szerárúhelyben. — Főraktár: Török József gyógyszerárúhely Budapest, VI. kerület, Király-utca 12. szám.

RR. PP. Benedictins-féle Szájviz, fogpor, fogpasta.

DENTIFRICES Elixir, Poudre, Pâte
DES RR. PP. BENEDICTINS
 de l'Abbaye de SOULAC

Eredeti csomagokban kaphatók a megfelelő üzletben.

417—1908. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a battonyai kir. járásbírósg V. 269. sz. kiküldő végzése alapján Leopold Antal végrehajtó jávára, lak. Aradon, végrehajtást szenvedett Mikuska István ellen, lak. Tornyan, 385 kor. 50 fill. tőke, ennek 1907. évi november hó 7. napjától számítandó 5% kamatait és eddig összesen 220 kor. 46 fill. perköltség követelés erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 3125 koronára becsült 1 cséplőkazán (Locomobil) és 1 cséplőszekrény, 1 kocsi, 1 fecskendő és 1 szecsavágó stb. ingóságok, alapfoglaltatók, illetve valamennyi törvényes zálogjogot nyert felülfoglaltató hitelező jávára is — amennyiben az árverést kérő az árverés megtartását kívánja — nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1908. V. 269/2. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagy s Tornyan, adós lakásán leendő eszközésére 1908-ik évi június hó 19-ik napjának délelőtt 9 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t.-c. 111. §-a értelmében, kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírottnál egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. Végre kötelesek bérbe- vagy haszonbérbeadók az 1881. évi LX. t.-c. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéseig alulírottnál bejelenteni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Battonyán, 1908. évi május hó 29. napján.

Groff Károly,

2290

kir. járásbir. végrehajtó.

270—1908. gsz. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az Aradon létesített 6 új elemi iskolában szükségelt padok, dobogók táblák, szekrények, fogások, asztalok, székek, redőnyök stb. szállítása iránt f. évi július hó 6-án d. e. 10 órakor a városháza földszinti termében zárt ajánlati versenytárgyalást tart.

A teljesítendő munka mennyisége, a méretek kimutatása, a munkafeltételek, valamint egyéb szükséges tudnivalók Arad sz. kir. város mérnöki hivatalában a hivatalos órák alatt d. e. 9—12. d. u. 8—6-ig ünnepnapok kivételével megtekinthetők, ahol az ajánlati lapok és költségvetések díjtalanul megszerezhetők.

Versenyezni óhajtok felkértek, miszerint a fentebbi munkálatok végrehajtására vonatkozó szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékba elhelyezett ajánlataikat az ajánlati költségvetéssel együtt közvetlenül, vagy posta útján a kitűzött nap délelőtt 10 óráig Arad sz. kir. város gazdasági székehez annyival is inkább nyújtásuk be, mivel a későbbben érkezőket figyelembe nem vesszük.

A versenyárgyaláson az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Ajánlattevő köteles az ajánlati végösszeg 5% át készpénzben, vagy a közszállításra vonatkozó 55800—1907. számú közszállítási szabályzatban megjelölt óvadékképes értékpapirokban bántapénzül f. évi július hó 6-án d. e. 10 óráig a városi pénztárba letenni és a vonatkozó letéti jegyet ajánlatához csatolni.

Ajánlatot csakis a város által kiadott szabványos ajánlati lapon és a munka mennyiségei szerint kimutatási úrlapon egységárak kitüntetése mellett lehet tenni.

Százalékos engedménnyel, vagy felülfizetéssel tett ajánlatokat nem vesszük figyelembe.

Az ajánlatok borítéka a következő felirással látandó el:

Ajánlat a 270—1908. számú hirdetésben kiírt iskolánál szükségelt berendezési tárgyakra.

A munkálatok a felszólítás után azonnal megkezdendők és 1908. évi szeptember hó 5-ig készen átadandók.

Ajánlattevő köteles ajánlatában kijelenteni, hogy a költségvetést, a vállalati általános és részletes feltételeket teljesen ismeri és magára nézve kötelezőnek elfogadja.

Ajánlattevők ajánlataikkal a közszállítási szabályrendelet 25. §-a értelmében a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Azon pályázók, kik a szóbanlévő munkálatokra pályáznak: kötelesek iparüzői jogosultságukat igazolni.

A munkálatoknál kizárólag hazai termékek használhatók fel, valamint magyar honos munkások alkalmazhatók, amely kötelezettségnek egyike vagy másika alól indokolt esetben felmentést a belügyminiszter ur adhat.

Azon ajánlattevők, kik ajánlataik benyújtásakor Arad sz. kir. város közönségével üzleti összeköttetésben nem állottak, illetőleg ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, a melyhez vállalatuk tartozik. A város közönsége fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlati árakra, szabadon választhasson.

Arad, 1908. évi június hó 15-én.

A gazdasági szék.

Braun Miksa

Telefon 594. ARAD, Boros Béni-tér 1.

Kender, len- és jutaáru kereskedés.

Raktáron nagybani és viszonteladásra: kender, len, és tarpaulin

gabona-zsák,
vizmentes és nyers ponyva, szalmazsák, lópokróc, csomagoló vászon, zsineg, továbbá gazdasági kötéláru, zsák-zsineg, szállókötő és szürke fonál. 2155

Zsákkölcsönző-intézet.

Használt liszt- és korpa-zsákok vétele és eladása.

Vidéki

36 éves özvegy férfi

vagyok, három kis leánygyermekem van, a legkisebb 4 éves, ezeknek

jó nevelő anyát

keresek, és ugy magamnak

jó lelettársat,

ki legalább is a 26—28 élet évét már betöltötte és négy-ötezer frt hozománya van. Vagyonom ingatlanokban van, értéke 10,000 frt. A hozomány biztosítva lesz rögtön. — „Csongrád” jelige alatt. 2259

Legideálisabb szer az arcz és kéz bőrének ápolására az

„FIZOR”

mely a legkényesebb követelményeknek is teljesen megfelel.

Orvosilag ajánlva.

Kapható a gyógyszertárakban és gyógyszer üzletekben.

Főelárúító hely: 1531

WOJTEK ÉS WEISZ

gyógyszer nagykereskedő iraknál Aradon.

Kapható Hegedűs Gyula üzletében.

Egy üveg ára: 1 korona 20 fillér.

Védekezzünk a

MOLYOK

ellen.

Biztos hatású molypusztító szerünket ajánljuk —.50, 1.—, 2.— koronás
eredeti dobozokban.

WOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

APRÓ HIRDETÉSEK.

A K I N E K

ismeretség híján

házastársra, szülőre, örökösödésre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, vincsellőre, kertészre.	kulcsárra, gazdasszonyra szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy, irodaszolgára, pénzbeszedőre házmesterre, stb.-re van szüksége.
---	--

A K I

bérbeadni kíván

birtokot, házat, vadászterü- letet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,
--	---

A K I

eladni kíván

butort, songorát, bert, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy
--	--

A K I

mindeneket vétel vagy bérbérvétel csé-
lából keresel;

A K I

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban ér csélt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetési

rovatát használja.

Eladó

a Ferdinánd-utcai 5. számú ház.
Felvilágosítással szolgál az állami
gyermekmenhely gondnoka. Tele-
fon szám 488. 2286

Egy jóforgalmu

déligyümölcs és cukorka kereske-
dés elutazás miatt eladó. Bővebbet
József főherceg-ut 1. sz., a tulaj-
donosnál. 2289

Egy jó írással bíró gyakornok

irodamban felvétetik. Ajánlatok
Nemes Géza czéghez intézendők.
2292.

Egy intelligens 28 éves férfi

20 ezer kor. vagyonnal mely 60
százalékal dolgozik. Ösmerttség
hiányában feleséget keres 15 ezer
kor. vagyonnal lehetőleg gyorsabban
kér levelet teljes czímmel gyors
jeligével a kiadóba. 2291.

Keresek

irodai gyakornokot. Ajánlatok szor-
galmas jeligére a kiadóhivatalba
kérek. 2266

Több mint 600

vagyonos hölgy óhajt mielőbb féj-
hez menni. Komoly házassulandók
(vagyon, vallás, foglalkozás, mel-
lékes) forduljanak Schlesinger cég-
hez, Berlin 18. címre. (A konti-
nens legnagyobb intézete.) 5949

Uri család

elvállal teljes ellátásra külön utcai
szoba, uri házból való 1—2 leány-
kát vagy kis fiut, kik Aradon is-
kolát végeznek. Zongora használat.
Kívánatra bevezetés a tanulásban.
Cím a kiadóban. 2284

Állandóan alkalmi vételek.

Ifjúsági iratok félárban. diszlevalpa-
pir feltűnő olcsón. Festőminták köl-
csönintézet. 100000 köt. kölcsön-
könyvtár. Krausz Paulin, Színház-
épület, telefon 511. 995

Jó erkölcsű fiu

tanulónak felvétetik Ingusz I. és
Fia könyvkereskedésében Arad,
Weitzer János-utca. 2260

Kiadó!

Izraelita templom épületben egy
nagy sarok üzlet és több mellék-
helyiségek. Ugyanott nagy válasz-
tékban mindenféle új és használt
butorok olcsón kapható. 2101

Belváros Választó-utca 3. sz.

ház szabad kézből eladó. Értekez-
hetni Földessi János urnál Gyulán,
Halács-u. 18. 2287

Utikönyveket (Badeker)

állandóan raktáron tart Ingusz I.
és Fia könyvkereskedése Arad,
Weitzer János-utca. Arad és te-
mesmegyei telefon 517. sz. 201

Eladó

a belvárosban egy 2200 koronát
jövendelő ház. Bővebbet e lap
kiadóhivatalában. 1918

Pörkölt szalonna,

légenszáritott, oldalankint 35—60
kg. nehéz, kapható Rauchbauer
Nándornál, Ujszentannán. 1991

Könyvkötészetünkben

tanulóleányok
felvétetnek.

Ertesítés!

**Aradon, Atzél Péter-
utca sarok, a színház
főbejáratával szem-
ben, Zrinyi-utca.**

Van szerencsém értesíteni Arad
és vidéke nagyrabecsült közönsé-
gét, miszerint a közelgő idény be-
áltával raktáromat minden-
nemű bőrökkel felszereltem,
melyből a legszebb és legjobb
kivitelű 581

uri és hölgy cipőket
készítek,

miért is becses rendelésüket kérem
vagyok kitűnő tisztelettel

Wolf J.

Aradvármegye és a szomszéd-
dos megyék részére keresek olyan
elárusítókat, kik magas ju-
talék mellett hajlandók

Önolajozó

tömőszelencze pakolásomat

árusítani. 5783

Burgmann Feodor

tömőszelenczepakoló gyár

Bodenbach a. E.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

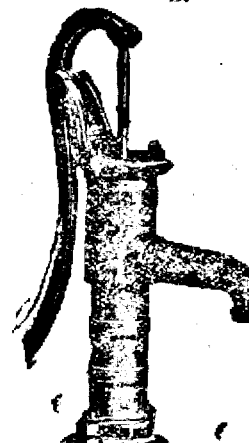
Borszivattyuk

a nozzá való legjobb minőségű
szőlő csövek legolcsóbb gyár-
árakon.

a szivattyu hengerből a bor utolsó
seppig kifolyik, a szőlő magvak
széjjel és egyéb tisztátalanságok
szóval továbbittatnak, ezáltal a szí-
vattyu nem romlik és a bort nem
szennyezi, a gépezet jó működé-
sét 2 évi jótállás, ingyen javítás.

Tűzi fecskendő

szőlő szalonnákkal. Közse-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz hasz-
nálatánál sem tagadják meg a
szőlőket, — a gép jó működé-
sét 2 évi jótállás (ingyen javítás)
nozzá való országos egységes csö-
vek és a legjobb minőségű belső
gumirozott
kendercsővel
a legolcsóbb
árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel

olcsóbbak és
jobbak, mint
bármely bel-
ségi vagy külföldi
gyárban.

Hönig Otto

a kiváló szabadalmazott tűzi fecskendő
és szivattyu készítő. 351
Arad, Rákóczi-utca 27. 23

14863—1908. sz.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a nagy-
méltóságú m. kir. Földművelésügyi
miniszter ur 32900—1908. sz. a.
kelt rendeletével a répbogár puszt-
ításai és károsításainak lehető
megakadályozása végett a mező-
gazdaságról és mezőrendőrségről
szóló 1894. XII. t.-c. 58. §-ában
adott felhatalmazásánál fogva az
ugynevezett répbogár (lisztes
répbogár, Cleonus punctivent ris
Germ) valamint a hamvas vicellér
bogarat (Otiorrhynchus ligustici
Zinne) azon káros állatok és rova-
rok közé soroztam, melyeknek irtá-
sa az idézett t.-c. szerint köte-
lező. Miért is elrendeli, hogy min-
den birtok répföldjén az említett
bogarakat márciustól június hó
közepéig irtani tartozik.

Az irtásra vonatkozó részletes
utmutatást a város közelebb ren-
delkezésre fogja bocsájtani.

Arad, 1908. évi május hó 9-én.

A városi tanács.

9193—1908. sz.

Hirdetmény.

A gyalogutak gondozásáról al-
kotott 12757—403/1884. számú sza-
bályrendelet 5. §-a értelmében fel-
hívom a ház- és telektulajdonoso-
kat, folyó hó 15-től szeptember
15-ig házuk, illetve telkük előtt
az asphalt burkolattal ellátott gya-
logutat mindennap délután 1 és 2
óra között, a másféle burkolattal
ellátott gyalogutat este 7 és 8 óra
között meglocsolassák, mert en-
nek elmulasztása esetén az emli-
tett szabályrendelet alapján szigo-
ruan büntettetni fognak.

Arad, 1908. évi május hó 15.

Sariot,
főkapitány.

16647—1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minisz-
teriumnak rendelete nyomán ezen-
nel közhirre tesszük, hogy Buda-
pest székesfőváros közönsége ál-
tal boldog emlékeztető József fő-
herceg ur Ó cs. és kir. Fensége
honvédőparancsnokságának 25-ik
évfordulója alkalmából s annak
emlékére, a m. kir. honvédség ár-
vái részére, az illetőségre való te-
kintet nélkül létesített alapítványi
helyek közül folyó évi szeptember
1-től a József fiuárvaházban és az
Erzsébet leányárvaházban 1—1 hely
kerül betöltés alá.

Mindkét árvaházba való felvé-
tel kéllőkép igazolandó:

- a) az, hogy a felvétetni kért
gyermek tényleg a m. kir. hon-
védség kötelékébe tartozott vagy
tartozó apának törvényes leszá-
mazója;
- b) a vagyontalanság;
- c) félárvánál (akik tudniillik
apátlanok vagy anyátlanok) az
életben levő szülő vagyontalansága;
- d) hogy az árva 6-ik életévét
már betöltötte és hogy a fiu árva
a 10., a leány árva pedig a 12-ik
életévét még tul nem haladta;
- e) hogy ép testű és elméjű, a
hímlőn átesett, vagy ellene siker-
rel beoltatott.

Az árva kora és a szülők el-
halálózása hiteles anyakönyvi ki-
vonattal, a testi és elméleti álla-
pot, a hímlő-oltás és a vagyonta-
lanság közhatóságilag hitelesített
orvosi és helyhatósági bizonyít-
vánnyal igazolandó.

A kéllően felszerelt bélyegte-
len kérvények, — melyekben a
szülő vagy gyám neve, állása és
lakhelye (város, megye, utolsó
posta) is felemlítendő, — folyó
évi július hó 15-ig a m. kir. hon-
védelmi miniszterhez nyujtandók
be, a honnan Budapest székesfő-
város hatóságához fognak küldetni
és a kijelölési jog gyakorlása vé-
gett József főherceg ur Ó cs. és
kir. Fenségéhez fognak felterjesz-
tetni.

Az alapítványi helyek az 1908/9.
tanév kezdetén lesznek betölten-
dők s a felvétel vagy fel nem vé-
telről az árvák hozzátartozói Bu-
dapest székesfőváros tanácsa által
hatósági uton fognak értesítettni.

Arad, 1908. évi május hó 80.

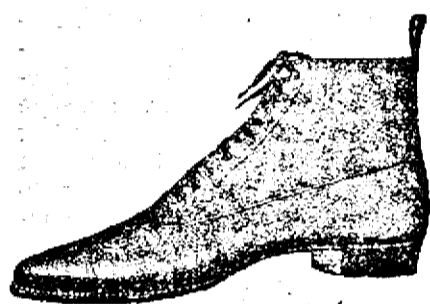
A városi tanács.

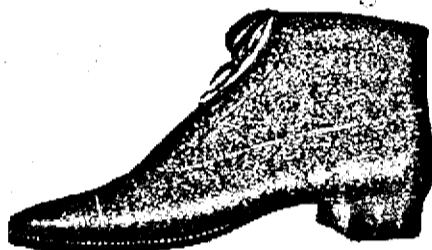
FISCHER CIPŐK

nagy áruháza

Kizárólagosan elsőrendű helybeli kézimunka!

Elsőrendű kézimunka. Férfi strappa cipő boxbőrből. Ára forint 5.75.

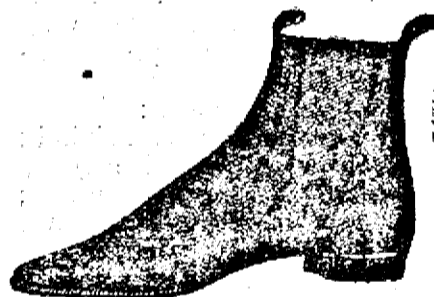
Elsőrendű kézimunka. Uri cipő finom box bőrből, elegáns forma. Ára forint 7.50

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő a legfinomabb chewro bőrből, gyönyörű szabás. Ára forint 7.75.

Elsőrendű kézimunka. Férfi cipő finom chewro bőrből. Ára forint 6.50.

Elsőrendű kézimunka. Férfi cuggos cipő, finom box bőrből, kényes lábknak. Ára forint 5.50.

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő valódi amerikai formában, a legfinomabb box bőrből. Ára forint 7.90

Elsőrendű kézimunka. Uri cuggos cipő a legfinomabb párisi chewro bőrből. Ára forint 6.75.

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő valódi párisi chewro bőrből, amerikai szabás, fűzős vagy gombos. Frt 8.25.

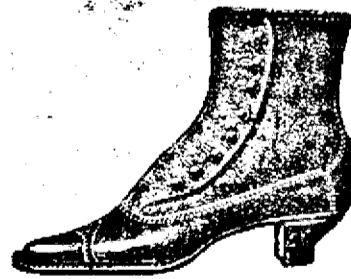
Elsőrendű kézimunka. Női fűzős cipő box bőrből, kitűnő minőségű. Ára forint 5.50.

Elsőrendű kézimunka. Női fűzős cipő, legfinomabb chewro bőrből, rendkívül elegáns. Ára forint 6.25.

Elsőrendű kézimunka. Női fűzős cipő barna chewro bőrből, elegáns forma. Ára forint 5.90.

Elsőrendű kézimunka. Női gombos cipő legfinomabb chewro bőrből, gyönyörű forma. Ára forint 6.50.

Elsőrendű kézimunka. Női cipő finom box bőrből, kitűnő minőségű. Ára forint 5.90.

Elsőrendű kézimunka. Gyermekcipő erős felső bőr és erős talp. Ára forint 2.50, 3.—.

Elsőrendű kézi munka. Női cipő kivágott finom valódi chewro bőrből. Ára forint 4.75.

Elsőrendű kézimunka. Női chewro félcipő, elegáns szabás. Ára forint 4.90.

Elsőrendű kézimunka. Női félcipő, finom barna chewro bőrből. Ára forint 5.—.

Finom erős fűzős cipő. Ára forint 3.25, 3.75.